

30 Sene evvel

Tobruk - Derne - Bingazi

Tarablusgarb muharebeleri ne sebeble, nasıl başladı?

Yazan: Emekli General H. Emîr Erkilet

— 25 —

1911 - 12 İtalyan harbinin sebepleri

İtalyanın, göz koyduğu ve kendisine aid addettiği Tunusun 1881 de Fransa tarafından işgali üzerine, ittifakı müessesle nasıl girmiş olduğunu anlatmışım. İtalyayı ittifakı müessesle sokan sebebler arasında bilhassa Garbrablusunun kaçırılmak arzusu vardı. Yani İtalya, bir taraftan Tunus hıncını almak ve diğer cihetinden ittifakı müessesle dayanarak Garbrablusunun elde etmek gayesiyle ittifakı müessesle girmişti. Avusturya ve Macaristanın tazyik ve tasaddillerinden kurtulmak ta vardı. Bu sebeblerle İtalya 1882 de Almanya ile ittifak aktetti ve on beş sene kadar Fransaya muhalefette bulundu.

Fakat İtalya, Avusturya cihetinden daimi bir endişede bulunmakla beraber dahilde de, menedeki git-tikçe saran taklidi sosyalektik o-nun müstemleke emellerinin fiiliyat sahasına çıkarmaları mâni oluyordu. Fabrika ameleleri ile çiftçiler ve rencperler müstemleke siyasetini kendilerinden ve me. nketten ziyade burjuva sınıfla sermayedarlarına nefine hizmet edeceği fikrini ileri sürerek hükümetin müstemleke siyaseti takib etmesine engel idiler. Gevşek olan İtalya hükümetleri de, demokrasi esaslarında tamamile müstemleke olarak memlekette hor-nevi fikir hareketlerini hoş görüyorlardı.

1896 da, İtalya Aduada Habeslere kanlı bir şekilde mağ-lûb olmuştı. Bundan baş-ka İtalya, Almanyanın ittifak sistemine girdiği zaman Fransa ona bir gümrük harbi tatbik ve ilân ettiğinden, bir takım iktisadî zorluk-lar karşısında bulunuyordu. Üstelik Avusturya tehdidi ve rekabeti İtalya üzerinde her daim kendini hissettiriyordu. Bunun başlıca sebepleri yu-karıda biraz bahsettiğimiz İredenta ile, Adriyatik, Arnavudluk ve Bal-kan meseleleriydi. Elhasıl İtalyanın Fransaya karşı yeniden makul bir siyaset takib etmesinde anıl olacak birçok sebebler toplanmıştı. İtalyan-ın Akdeniz p. tükası yüzünden, a-ralarında büyük bir uçurum hâsıl o-lan iki devlet, artık birbirlerine yaklaşıyorlardı.

Evvelâ Fransa, biraz sonra da İn-giltere, İtalyanın Garbrablusu üz-erinde hak ve emel iddiasını tanıd-ı. Fakat İtalyanın Fransı ile tesis ettiği yakınlık ve dostluk, onun res-mî mütefiklerinin dikkatini celbet-mekten geri kalmadı. Bu suretle İ-talyanın mevkii, bilhassa Avusturya ve Macaristana karşı nazikleşmişti. Çünkü, Avusturya ve Macaristanda, İtalyanın İredentasiyle Adriyatikte-ki rekabetlerine son vermek için, o-na harb açmak temayülleri bile hâ-sıl olmuştu. Bu sebeble İtalyanın Akdeniz mülahazaları, daha acele ve ehemmiyetli olan tahaffuz endi-selerine yer vermişti. Bunun netice-si olarak ta, bir milyafr frank sarfıle Avusturya ile olan müşterek hudu-dunun tahkimine başlanmıştı.

Böyle bir durumda, İtalya Gar-brablusuna asker çıkararak kendine yeni bir sefer ve Osmanlı devletile bir harb açmayı göze alamazdı. Fakat Türkiye'de, 1908 de vukubulan inkılab, işi değiştirmiş ve İtalyanın tereddüd ve ko-kulan bir tarafa ba-rakarak daha enerjik ve seri hareket etmesini icab ettirmişti. Fılvaki genç Türk inkılabını, Türklerin milli duygusu ve heyecanlarını hare-kete getirerek Osmanlı devletinin va-tanperverlik suurle mukavemet

kudretini arttıracak ve bu sebeble hayli bir zaman geçtikten sonra, ye-nilemiş, kuvvetlenmiş ve merkezi-leşmiş medeni bir imparatorluktan, ne kadar uzak olursa olsun, bir vilâ-yet koparmanın artık imkânsız ola-cağı aşıkardı.

İtalyanları düşündüren diğer bir kaygı daha vardı ki, o da hasta ad-dolunan Osmanlı imparatorluğunun inkılab sarsıntılarında fazla dayan-a-mayarak parçalanması ve dağılması halinde bütün Avrupa devletlerinin ihtiraslarına kapılar açılmış olaca-kı. Acaba o zaman İtalya, hissele-ri ni alabilecek bir meharef ve kudret gösterebilecek midir? Nitekim Bos-na Herseğin Avusturya ve Macarista-nta ihlakile Bulgaristanın istiklâli ve nihayet Bingazi hududu dahilin-de bulunan SeNum limanının 1911 senesi baharında bir Mısır askerî müfrezesi tarafından işgali gibi bir takım hadiseler de İtalyayı harekete getirmek için sebebler teşkil ediyordu.

İtalya hükümeti bu, duredişane düşüncelerle meşgul oladururken 1911 de, nasyonalist fırkanın kuv-vedli bir hareketle sürüklenmek mecburiyetinde kaldı. Bu parti, gizli İtalyan İredentasının muhariki ve eski Roma imparatorluğunun yeni-den kurulmasını müevvencü olmak gibi taşkın hisler ve fikirler taşıyan emperyalist bir teşekküldü. Yeni İ-talya krallığının ellinci yıldönümün-de bu fırkanın son hadde çıkacağı tasgınlıklar, onun İtalyayı ergec har-be sürükleyeceğini göstermişti.

Harb bahanesi

Bu sırada Agadir hâdisesi olmuş ve neticede, Fransa ile Almanya a-rasında hâsıl olan itilâf, Fasta Fransız himayesini tam bir surette kur-muştu. Garbrablusu meselesini a-levlemek için bu hâdiseye İtalyanlara yeni bir vesil evertedi. İtalya, Fran-sanın Fasta elde ettiği hareket ser-bestisinde, Akdeniz müvazenesinde kendisi zararına bir bozulma görmek istedi.

Simdi İtalyanın, Garbrablusuna tecavüz ve tasaddisini mazur göste-recek alehîsal bir sebep, ve bir ba-hane bulmak kalyordu. Meselâ Trablustaki İtalyan tebasının uğra-dığı güçlükler (1) ve haksızlık-ları (2) müdahale sebeble gösterile-bilirdi. Fakat daha hileli bir bahane icadı için diğer bir vesileden istifa-de tercih edildi: Derne adlı bir nak-liye vapurile Garbrablusuna Os-manlı asker ve cephanesi gönderili-yordu. İtalya bu vapuru yolda tev-kif etmiyerek bilâkis Trablusa var-masını ve hamulesini karaya çıkar-masını beklediler.

Ültimatom

Bu suretle İtalya bahaneyi bul-muş ve 28 Eylül 1911 tarihli ulti-matomuna Babüliye vermişti. Bu ulti-matomda, Garbrablusu vilâyetinin metruk ve müsevve; bir halde bırakılmasından bahisle burasının medeni ihtiyaçlara muvafık bir şek-le ifrağı lüzumunu iddia ve Türkiye, oradaki İtalyanlara muarız bulun-makla, iktisadî teşebbüslerine ve menfaatlerine aleddavam mâni ol-makla ve mezkûr eyaletle silah ve cephane göndermekle itham olun-muştu. Nihayet, İtalyanın bütün Garbrablusu ve Bingazi eyaletleri ni askerî işgal altına almak kararı-na Babülinin muvafakatı istenmişti. Askerî işgalden çıkacak son duru-mun tesbit ve tanzim için ileride ik hükümet arasında mukarrerat de-hnabileceği beyanile 24 saat zarfın-da cevap verilmesi şart koşulmuştu. (Devam ediyor)

H. E. Erkilet

Uzakşarkta vaziyet

(Baş taraflı 1 inci sayfada)

Başlıklara seri bir nazar atfedile-cek olursa, pek yakın bir buhran karşısında bulunulduğunu veya hiç ol-mazsa Amerikan - Japon mühasbe-lerinin nezaket kesbettiği anlaşılır. Hâdiselerin inkışafının vahim bir saf-haya müncer olması mümkün telâki edilmele beraber Japonyanın ricat etmesi ihtimali olduğu da zanne-dilmektedir.

Balkanlardaki vaziyet hakkında gittikçe daha nihânen fikirler fieri sürülmektedir.

Newyork 21 (A.A.) — New-York Herald Tribune'un verdiği bir habe-re göre bidayette İngiliz hava kuv-vedleri için İngiltereye gönderilmesi kararlaştırılan 200 bombardman tay-yaresi hava yolu California'den Sin-gapura gönderilmiştir.

Gazetemin öğrendiğine göre, en son modelde, seri 70 Curtis P. 40 avcı tayyaresi deniz yolu ile Çin milliyetper-verlerine gönderilmiştir. Müttekaid 12 Amerikan pilotu da muallim olarak Holianda Hindistanına gitmişlerdir.

Japon hariciye nazirinin sözleri

Tokyo 21 (A.A.) — Hariciye nazırı Matsuoka, gazeteciler toplân-tısında yaptığı beyanatta, Japonyanın Uzakşarkta İngiltereyi veya A-merikayı endişeye düşürecek her hangi bir tedbir almış olduğunu in-kâr etmiş, İngilterenin «lüzumsuz tedbirlerle» tevessül etmesini tees-süfle karşılama ve gerek İngiltere-nin, gerek Amerikanın «Japon ef-kârı umumiyesini tahrik edecek» ted-birlerden içtinab edebilecekleri ümidini izhar eylemiştir.

Japonya sulh tavassutunda bulunmamış

(Baş taraflı 1 inci sayfada)

tavassut teklifini muhtevi olarak hususî bir mesaj aldığını, haikandaki İngiliz haberlerinin doğru olmadığını bildirmişti.

Japon sözcüsü demmiştir ki:

Matsuoka Londraya bu neviden hiç bir mesaj göndermemiş, sadece umumî mütaleale izhar etmiştir.

İşi, Matsuoka'nın Londraya gön-derdiği muhtıranın metnini bildir-mekten imtina etmiş, bu metnin neş-redilmeyeceğini bildirmişti.

İşi, bir suale cevap vererek hiç bir memleketin Japonyadan tavas-sut istemediğini ilâve eylemiştir.

Matsuokanın beyanâtı

Tokyo 21 (A.A.) — D. N. B. a-jansı bildiriyor:

İngiliz kaynaklarına göre Japon hükümetinin İngiltereye yaptığı barış tavassut teklifi hakkında mat-buata beyanatta bulunan hariciye nazırı Matsuoka demmiştir ki:

Japon hükümetinin hariciye nazırı şifâfile dünyanın hiç bir milletine dünya barışının tek bir tesisi için hiç bir zaman bir tavassut teklifinde bu-lunmadım. Sıyamla Hindi Cini arası-ndaki ihtilâfa Japonyanın tavassutuna dair olarak İngiliz hariciye nazırı Eden tarafından sorulan bazı suallere cevap verdim. İşte bu ce-vabda dünya barışının tekrar tees-süsü hakkındaki fikrimi bildirdim. Hiç bir millete dolayan sayılarda iddia edildiği veçhile dünya barışını tekrar tesisi maksadile bir Japon tavassutunu tazammun eden hiç bir mesaj göndermedim.

Berlin ne diyor?

Berlin 21 (A.A.) — Hariciye nezareti namına beyanatta bulun-uz mesajı memur edilen bir zat, Japon-yanın İngiltereye yaptığı tavassut teklifi hakkında çok müphem bir cevap vermiştir.

Hariciyenin sözcüsü bu tavassut teklifini tekliz etmeksizin şöyle de-miştir:

İşi Japonyanın barış arzusunu ka-yıd ve işaret etmek istemişse de Matsuokanın resmî bir barış teklifi bahis mevzuu değildir.

Bu hususta daha sarıh bir mağ-mat alınması imkânsızdır.

rüyelim anne, oraya vardığımız za-man yorgunluktan nefesim kesilir de beni heyecanlı zannederler. Hal-buki saçılacak derecede sakimim. Halkın hakkı varmış anne, nazik zamanlarda Allah insana cesaret veriyor.

— Halkı gelecek mi acaba?
— Zannetmiyorum, son vak'a-lardan sonra Selimle aralarımın a-çıldığını söylüyordu.
— Ne de olsa erkek. Sacide ile Meziyet kadar fedakâr olamaz.
— Halkı de çok fedakârlık et-miştir amma sonradan Selim'in bana karşı olan hattı harçkeçini beğen-me-diği için ondan uzaklaştu. Bize her zaman gelip gidiyor.

— Yolcular g'lemeğe başladılar.
— Evet anne, nerede ise Selim de gelir. Göreceksiniz ondan ayrıl-ırken ne kadar cesur olacağını. Son dakikaya kadar bekleyeceğiz değil mi?

Silivri önündeki deniz faciiasının muhakemesi yapılıyor

(Baş taraflı 1 inci sayfada)

yaptığını söylemiştir.

Suğunun hüviyetinin tesbitinden sonra, Silivri müddeumumiliği tara-fından vak'ayı müteakib tutulan za-bit varakası, tabkikat evrakı ve istin-ak kararnameleri okunmuştur.

Bu tahkikat evrakına ve karara na-zaran, faciaya kaptan İvanof'un mes-leğindeki tedbirsizliği ve acemiliğinin sebebiyet verdiği iddia olunmaktadır.

Liman Mıntaka Riyasetile Silivri liman reisinin müşterek tanzim et-tikleri ve dün muhakemede okunan ehli hibre raporu da, suğunun ted-birsizlik ve dikkatsizliğini teyid eyle-mekte, geminin parçalanmasından ev-vel, demir atılma keyfiyetinin kaptan-meslekteki acemiliğine delâlet et-tiği bilhassa tebarüz ettirmektedir.

Liman fen heyetinin verdiği diğer bir rapora göre de; Salvator gemisin-de bulunan cankurtaran simidleri-nin kullanışla olmadıkları, bu simid-lerin vazife ebiseli bir insan, hattâ çıplak vaziyette küçük bir çocuğu bile uzum müddet su üstünde tutabile-cek kabiliyet ve metanetten mahrum buldukları anlaşılmuştur.

Diğer taraftan kazadan sonra ge-minin enkazını tetkik eden inşaat mütehassısları da mahkemeye ver-dikleri bir raporda «batan geminin bordasını teşkil eden tahtaları ta-mamen çürümüş oldukları ve bu tahtaları birbirlerine ekleyen çivile-rin de aynı vaziyette buldukları yazılmakta ve 60 senelik bir teknedin ibaret bulunan bu çürük geminin böyle uzun seyahatlere kat'iyen ta-hammül edemeyeceği» beyan edilme-ktedir.

Gene hakkındaki iddialara nazaran maznunun, kendisinden evvel diğer bir kaptanın aynı gemi ve kalabalık yolcu ile ve 60 bin leva mukabilinde bu muhacirleri Filistine götürme tek-lifini reddetmiş olmasına rağmen, kaptan İvanof'un bu işi yarı yarıya bir ücretle, yani 30 bin levaya kabul etmiş olması aleyhinde bir suç delili olarak kabul edilmektedir. Bu iddia ve delillerle karşı ne diyeceği sorulan suçlu, hâdiseye etrafında şunları söy-lemiştir:

« Varnada bulunduğum sırada bu muhacirleri Filistine götürmem teklif edildi. Bu gemi ile ancak 140 yolcu götürebilirim. cevabını vere-rek, bu işi kabul ettim. Gemiyeye av-det ettiğim zaman, teknenin lebalâle muhacirlerle doldurulmuş olduğunu gördüm. Bu vaziyette yola çıkamam diye itirazda bulundum. Fakat beni harekete mecbur ettiler.»

Bu esnada mahkeme reisi Atif su-çluya:

« Senden evvelki kaptana 60 bin leva teklif edilmiş ve bu seyahati kabul etmemiş. Senin bu işi 30 bin levaya kabul etmene göre hareketin bir mecburiyet ifade etmemektedir.» Demişti.

Kaptan İvanof reisin bu sualini şu suretle cevaplandırmıştır:

« Benim 140 yolcu götürmem mev-zubahisti, Halbuki gemiye gelince; içeride 323 kişinin mevcut olduğunu gördüm. Hattâ bir aralık bu işden vazgeçmek istedim. Fakat mâni ol-dular.»

« Peki limanımızdan geçerken vaziyeti alâkadarlara söylemedin mi? »

« Hayır söylemedim.»

« Sana bu 30 bin levaya, kim ver-di? »

« O sıralarda Bulgaristanda bu-lunan Tanfimo adında bir museviden bu parayı berveçhişin almış bul-uyordum.»

« Kaza esnasında gemiyi demir atmadan sahile yanaştırsaydı, hâdis-e bu derece fecî olmazdı diyolar? »

« Gemi sallanırken, Hüsnü kap-tana bulunduğumuz yerin kumluk mu, yoksa kayalık mı olduğunu sor-dum. Bana kumluktur cevabını ver-di. Bu takdirde demir atmam icab e-

— Fikrimce tren kalkmadan ev-vel gitmek muvafık olur.

— Hayır anne, bekliyelim. Bu-gün her istediğimi yapacağımıza söz vermiştimiz.

— Makul olan bir şeyi yapalım yavrum; fakat trenin hareketine ka-dar burada kalmak doğru olur mu bilmem.

— Niçin doğru olmasın? Bir ka-dının kocası bir senelik bir yola gi-derse o kadının son dakikaya kadar kocasının yanında bulunmasından tabii ne olabilir?

— Kederini ve üzüntüsünü âle-me göstermekte mana ne?

— Merak etmeyiniz anneciğim, ben teessürümü içime gömmüğü, o-nu harice göstermeğe çok iyi bil-irim. Gözyaşı dökiüp kayınvalidem hanumefendiye memnun etmeğe hiç niyetim yok.

İki kadın ağır ağır peronda do-laşıyorlardı. Yolcuları geçirmeğe

derdi. Halbuki geminin bulunduğu yer kayalıkmış...

Nitekim bir müddet sonra yelkenli altından debindi ve suların hücumu-na uğrayarak sağa doğru yattı. Bu esnada sahile 60 metre uzaklıkta bu-lunuyorduk. Hâdiseye sırasında gemi-de bulunan muhacirler sükunetle ha-reket edemediler. Mevcud cankurtar-anları itidale takip vakit ve zama-nında suya atılmış olsalardı kurtu-lurlardı. Nitekim bu tarzda hareket edenlerden mübim bir kısmı boğul-madan sahile çıkabilmişlerdir. Gemi-de mevcut cankurtaranların işe yar-a-maz oldukları doğru değildir. Bunlar, Varnadan hareketimizden evvel bir heyet tarafından muayene edilmiş ve ma'afıba uygun görülmüştür.»

Suçlu kaptanın bu ifadesini müte-akib, bazı şahidler dinlenilmiş, gelimi-yen diğer şahidlerin celbi için duruş-ma başka bir güne bırakılmıştır

Hergün

(Baş taraflı 2 inci sayfada)

vardır; aşk vardır, ihtiras vardır; fikir, din, ruh, hülâsa her şey var-dır. Bu her şey o kadar millidir ve herkesi o kadar kuvvete alâkadar eder ki Azeri tiyatrosunun Türk â-leminde oynadığı inillî rolü hayran-lıkla seyretmemeye imkân olamaz. Şunu ilâve edeyim ki, enternasyo-nal klâsikler, bu sahne 1870 ta-rihlerinden itibaren görülmeye baş-lanmıştır. Bugün bu repertuvarın belki de eksik hiç bir şey kalmamış-tır!

Geçen gün sinemadan bahsed-i-yordum. Bugün de sözü tiyatroya getirdim. Osmanlı istilâhında Acem diye yadedilen Azeri Türkünün bu sahada yapmış olduğu milli hare-kin seviyesine acaba biz ne zaman erişebiliriz? Acaba, biz herkesin ayni derecede anlayış bir dille, millî hayatımızın bir köşesini, bir duy-gusunu, bir fikrini, bir eğlencesini, tam bizim hayatımızın eseri olarak, ne zaman sahneye koyacağız ve ne zaman bunun karşısına kadar çe-şidli bir temasçı kütlesi toplayaca-ğız? Evet, ne zaman biz bizim olaca-ğız? Ne zaman «biz, bize benziye-ceğiz?»

Muhittin Biçgen

Anıt - Kabir için açılan müsabaka büyük alaka ile karşılandı

(Baş taraflı 1 inci sayfada)

Dün bir muharririmiz güzel san'atlar bilgininin mimarî şubesiye gitmiş, «idare heyetini müzakere ha-linde bulmuştur. Toplantıda hazır bulunanlardan mimar Sedat Çetin-taş, idare heyeti namına, muharri-rimize şunları söylemiştir:

« Birliğimizin mimarî şubesi mensubları bu beyelmüle, muaz-zam meseleye, mesleklerinden de al-dıkları hızla azamî ehemmiyet ver-mektedirler. Ancak birliğin düşün-ce ve teşebbüsleri inkışaf edene ka-dar, bu hususta bir şey söylemek doğru değildir.»

Şehrimizde kürtaj yapan bir doktor daha tevkif olundu

(Baş taraflı 1 inci sayfada)

sevkolunmuş ve 7 ne sorgu hâkim-i-liğine istivaç olunduktan sonra, tev-kif edilmiştir. Doktor hâdiseyi kü-l-iyen reddetmektedir.

Adıyence, Ortaköy Şifa Yurdu sa-hibi Dr. Asım Onur ile 4 tanınmış doktorun daha ifadelerine müra-caat edilmiştir. Tahkikat sorgu hâ-kimliğince derinleştirilmektedir.

glen pek çok aileler vardı. Yer yer grup halinde duruyorlar, konu-şuyorlar, birbirlerine son talimatı veriyorlar, unutulmuş seyleri hatırlatıyorlardı.

Nesrin gözlerle Selimi arıyordu. Niçin henüz gelmemişti? Acaba git-meyecek miydi? Yoksa Nesrin yak-lış mı anlamıştı? Hayır, işte uzak-tan Selim göründü, elinde gazeteler-le yavaş yavaş onlara doğru geliyor. Kalabalıkta ilkin iki kadını görme-di; tam yanlarından geçeceği sırada durdu, yüzünden müthiş bir fırtına geçti ve bir saniyelik tereddüden sonra onlara yaklaştı, evvelâ Medi-ha hanımın elini öptü.

— Affınıza istirham ederim efendim, buraya kadar zahmet ettiğizden dolayı cidden mahcubum.

— Ziyam yok ölüm, bu vesile ile görüşmüş olduk.

(Arkası var)

Ortaşarkta ilkbahar hazırlığı

(Baş taraflı 1 inci sayfada)

Askerî vaziyet gözden geçirilecek Kabire 21 (A.A.) — Edenle gene-ral Dill'in Mısra muvasalâtı münâ-sebetile İngiltere büyük elçisi namı-na beyanatta bulunmağa memur edi-len bir zat şunları söylemiştir:

Nü ordusunun parlak muzaferiye-tinden sonra Ortaşarkta ve Afrika-daki siyasi ve askerî vaziyeti bir daha ve tamamen gözden geçirmek zamanı şüphesiz gelmiştir. Harb ka-binesinin askerî müşavirini d-terfik ederek hariciye nazırını gön-dermek suretile bu tetkikin ehemmi-yetini göstermiştir. Bu münaasebetle

Ortaşarkta; askerî sefler ve diğer makamlarla istişareler vukubolacağı şüphesizdir. Harb kabinesi için bu harb sahnesi hakkında azasından bir vasıtasile doğrudan doğruya ma-lûmat almaktaki büyük fayda aşıkâr-dır. Edenin evvelce Ortaşarka yapı-şmaları ve buradaki meselelerle şah-siyetleri tanıması sebebiyle bu vazifeye kendisinin tayin edilmiş olması pek tabiidir.

Yeni hâdiseler mi?

Londra 21 (A.A.) — Müstakfil

Fransız ajansı bildiriyor: Edenle General Sir John Dill'in Mısra muvasalâtı ve Avustralya başvekilî Menzies'in Londraya gel-mesi matbuatta Büyük Britanya ile Commonwealth'in askerî kudreti-nin müzhairisi olarak derin bir memnuniyetle karşılanmaktadır.

News Chronicle gazetesi diyor ki: Edenle General Dill'in ziyaretle-ri Büyük Britanyanın Ortaşarkta hamlelerini göstermektedir. Libya-daki hayret verici zaferler serisin-den sonra hâdiselerin Hâbesistanda suretile inkışaf edeceği ve siyasi ve askerî hâdiselerin harbin ilkbahar-daki muhtemel safhasından evvel tamamen gözden geçirilmesi zama-nının geldiği kanaati mevcuttur.

Gazete, Ortaşarkta askerî me-selelere yabancı olmıyan Edenle harben evvel Filistin ve Ürdünde kumandan olan General Dill'in harb kabinesi tarafından bu teftişe me-mur edildiklerini kaydettikten son-ra yazısına şu suretle devam etme-ktedir.

Sir John Dill'in Balkan vaziyeti ile Eritre, Habesistara ve Somalideki hareketin terakkiisi hakkında Gene-ral Wavell ile görüşeceği zannedil-mektedir.

Taarruz kararı verilmeden önce Daily Telegraph gazetesinin dip-lomatik muhabiri yazıyor:

Harb kabinesinin yeni İngiliz ta-arruzuna karar vermeden önce, Yunanistan, Türkiye ve Yugoslavyanın Romanyada yeni Alman tehdidi ön-ündeki hatlı hareketlerini kat'i suret-te bilmeğe ihtiyacı vardır. Ede-nin bu hükümetleri yalnız İngilte-rede değil, Birleşik Amerikan da görebilecekleri yardım kenis-lüğünden haberdar etmek istiyecçeğini tahmin etmek doğru olur. Filha-kika Ruzvelt, Amerikanın Mihverin taarruzuna karşı kendini müdafaa eden bütün memleketlere yardım e-deceğini bildirmiş ve hususî mü-messifi Donovan Balkanlarda ve Ortaşarkta seyahati esnasında bu noktâ nazarı bilhassa kayıd ve işa-ret etmiştir.

Yunanistan

Times gazetesinin diplomatik mu-habiri de, Edenle General Dill'in yapacağı görüşmelerin yalnız Afrika meselesine münhasır kalmayacağı kanaatindeydi General Wavell Ati-nada bulunmuştur ve Yunan şefle-riyle yaptığı görüşmelerin neticesini salâhiyetle bildirmek imkânını bu-lacaktır. Fakat General Wavell'in ziyaretindenberi Yunanistana karşı Alman tehdidi artmıştır. İngiliz har-cıyesi şefi ile ve Britanya muharib kuvvetleri sefinin bütün cepheri-deki İngiliz askerî ve diplomatik hareketini tetkik etmesi çok iyi bir seydir.

Yeni neşriyat

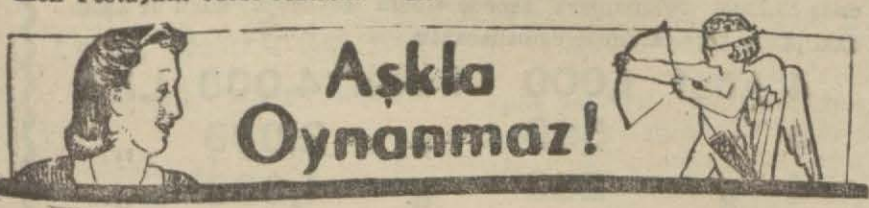
Türk dili

Ankara 20 (A.A.) — Türk Dil Ku-rumu Genel Sekreterliğinden bildi-rilmektedir:

Türk dilini Arablara öğretmek ve bütün Müslüman dünyasına tanı-t-mak gayretile Kâşgarlı Mahmud'un 1072 de vücede getirdiği Divânü Lû-gat-ı-Türk adlı çok tanınmış Türk dili anıdının ikinci cildi de Kurumu-muz saymanı Kütahya sayılı profesör Besim Atalayın himmetile ter-cüme edilmiş ve basılmıştır. Eserin birinci cildine girecekken cildinden sırasında konulmuş olan o zaman-ki Türk illerini gösteren harita bu cilde konulmuştur.

Divânü Lûgat-ı-Türkün üçüncü ve son cildi tercümesiyle asıl arabca met-nin faksimilesi de basılmakta ve üç cilde adî alfabetik endeksi de bir yandan hazırlanmaktadır.

«Son Posta»nın edebî romanı: 95

Aşkla Oynanmaz!

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

— Can nineciğim benim, sizi ü-zdüm için ne kadar müteessirim bilemezsiniz.
— Saat yedi buçuk.. trenin kalkma-sına yarım saat var. Nesrin annesile birlikte Sirkeçide otomobilden iniyor, gara giriyor. Elinde Selim'in istediği evrak çantası var.
— Nesrin bugün hususi bir surette zarif. Arkasında fıstık içi renginde bol bir spor manto, basında aynı renk şapka, yüzü hafifçe boyalı, dudakları kırmızı. Gözlerindeki hüznü dışarıya vermemek için etrafıl-

meşgul olmağa çalışıyor.
— Yedi, sekiz, dokuz...
— Ne sayıyorsun kızım?
— Sizi görmek için başlarını çevi-renler... Ah anne, sizin gibi güzel olmadığuma bilerseniz ne kadar üzülüyorum.
— Hiç üzülme kızım, sende güz-zellikten daha iyi bir şey var: Çok şirin ve zarifsin; bana itimat et, bir kadın için bu, en kıymetli bir ser-vettir. Simdi bu sözleri bırakalım yavrum, gidecek olan tren hakkında...
— Şu yeşil boyabın. Yavaş vü-

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, Kırıkık ve Bütün Ağrılarımızı Derhal Keser
İlaçlarda güde 3 kase alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ.
HER YERDE PULLU KUTULARI İSRARLA İSTEYİNİZ

Erkek Daktilo Alınacak

Zonguldakta takdiri kıymet müessesliğinde çalışmak ve imtihanında gösterecekleri muvaffakiyete göre 80 - 120 lira maaş verilme üzere dört erkek daktilo alınacaktır. Harcırah ve ibateleri mezkûr müessesliğe temin edilecektir. Taliblerin 24 Şubat 1941 Pazartesi günü saat 10 da Galatada yeni yoku salonunun üçüncü katında.

Ereğli Kömürleri İşletmesi İhrakiye Ve Kok Servisine
servisine müracaatla imtihanında hazır bulunmaları ilân olunur.

- 1 - Nüfus tezkeresi
2 - Hizmet bonservisleri

«1318»

TÜRKİYE

Şeker Fabrikaları Anonim Şirketinden:

Aşağıdaki işler müsait teklifte bulunacak istekçilere verilecektir.
1 - İzmitten İstanbulla deniz yolu ile şeker nakli.
2 - Samsunda vapurlara şeker tahmil.
3 - Sirkeci, Derince, İzmir ve Samsun limanlarına gelecek olan maden kömürlerinin tahliyesi.
Bu işlere talib olanlar şartnameleri Bahçekapı Taşhan 3 cü kattaki Büromuzdan alabilirler.
Teklifler 3 Mart 1941 Pazartesi günü saat 11 e akdar Büromuza verilmelidir.

Kocaeli Vilâyetinden:

İzmit - Gölcük yolunun 19x000-22x423 üncü kilometreleri arası, daki şose inşaatı Martın onuncu Pazartesi günü saat on birde ihale edilmek üzere kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli «16041» lira 10 kuruş muvakkat teminat «1203» liradır. Bu işe aid şartname, mukavele projesi ve diğer fennî evrak vilâyet Nafia Müdürlüğünde görülebilir. İstekçilerin ihale tarihinden üç gün evvel müracaatla vilâyet Nafia Müdürlüğünden alacakları vesikayı bir fen memuru istihdam edeceklerine dair istidaiyi yeni yıla aid Ticaret Odası vesikasını ve muvakkat teminat mektubu veya banka makbuzu ile 2490 sayılı kanunun 32 inci maddesindeki tarifât dairesinde zarflı olarak ihale saatinden bir saat evvel vilâyet makamına vermeleri lâzımdır. Postada vaki olacak gecikme nazarı dikkate alınmaz. (1184)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli 55500 (Elli beş bin beşyüz) lira olan 15 ton kalay 8/4/1941 Salı günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankara'da İdare binasında satın alınacaktır.
Bu işe girmek isteyenlerin 4025 (Dört bin yirmi beş) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.
Şartnameler (278) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (1326)

SPOR

Futbol federasyonu artık bir parça kımıldanmalıdır

YAZAN
Ömer Besim

Muhtelif rivayetlere nazaran beşinci Millî Küme şampiyonası Mart başında, ortasında veyahud sonunda başlayacaktır.

Beş senelik bir maziye sahip olan Millî Küme maçları muhite iyi bir a laka gören üç mntaka arasındaki spor temalarının en iyisidir.

Tecrübe devresini çoktan atlattığı olmasına rağmen, Millî Küme maçlarının halen bir yoluna girmemiş olması üzüntü edilmeyecek bir şey değildir.

İstanbulda lig maçları bitti. Ankara ve İzmirde hâlâ devam ediyor.

Ne için, memleketin her yerinde, hiç deşile belli başlı büyük şehirlerde lig maçlarının aynı tarihte başlaması temin edilemez?

Futbol federasyonu için böyle bir tedbir almak mümkün deşil midir? Ne için ve hâlâ, Millî Küme maçlarının başlama tarihi çok evvelden tesbit edilemez?

Ne için, futbol federasyonu dününun pek basit sayılan bir futbol takvimini mevsim başından evvel derleyip, toplayıp ortaya çıkaramaz?

Futbol federasyonunun bugün için de bulunduğu müşkülât ne olabilir diye düşünüyör, ve bir türlü bulamıyoruz, kendisinin de bulacağını sanmıyoruz.

Lig maçlarında hiçbir alakalı yok. Millî Küme maçlarının iyi bir seyircisi, dünyanın şu hali dolayısıyla enine bi teması işini de bir müddet için kenara bırakmış olan futbol federasyonu numuz, hakikaten biraz kıvrırsa olmaz mı?

Millî Küme maçları dolayısıyla kulaklarımıza kadar gelen garib rivayetler karşısında kulüpler gibi biz de şaşırıp kaldık. Ankaradan üç veya dört takım, Eskişehirden Demirsport, İzmirden üç takımın bu seneki maçlarında yer alacağı hakkında birçok şayialar vardır.

Futbol muhitini bir dedikoduya bu lamaktan başba bir işe yaramıyan bu rivayetlerin tahakkuk edip etmeyeceğini bilmiyoruz.

Ne olur, futbol federsyonu biraz kıvrırsa!

Mektebler şampiyonası

İstanbul Mektepleri Futbol ve Voleybol Lig Heyetinden:

22 - 2 - 1941 Cumartesi günü Şeref stadında yapılacak maçlar.

Saha Komiseri: H. R. Yalın
Kabaş L. - Vefa L. Saat 13.30
Hakem: B. Uluz.

Boğaziçi L. - Darüşşafaka L. Saat 14.45, Hakem: Ş. Tezcan.

Hayriye L. - Galatasaray L. Saat 16.15, Hakem: Ş. Tezcan.

24 - 2 - 1941 Pazartesi günü Emi-nönü Halkevi salonunda yapılacak maçlar.

Saha Komiseri: H. Atakol.
Boğaziçi L. - İst. Kız L. Saat 14, Hakem S. Açıköney.

İşık L. - Erenköy L. Saat 14.30, Hakem S. Açıköney.

Cumhuriyet L. İnönü L. Saat 15, Hakem S. Açıköney.

Mektebler voleybol maçları

Mektebler arasındaki voleybol maçlarına dün Beyoğlu ve Eminönü Halk evi salonlarında devam edilmiştir.

Beyoğlu:
Haydarpaşa takımı 15-11 -- 15-2 San'ata galib gelmiştir.

Galatasaray üç setten sonra, 15-9, 11-15, 14-16 Boğaziçi takımını yenmiştir.

Eminönünde:
Hayriye Ticarete, İstiklâl Vefaya galib gelmişlerdir.

Dr. İHSAN SAMİ
TİFO AŞISI

Tifo ve parafifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri kol'ı, muafiyeti pek emia taze aşidir. Her cezane de bulunur, Kutusu 45 kuruştur.

Kocaeli Vilâyetinden:

Vilâyetin İstanbul, Derince, Adapazarı, Kandıra yolları mebd ve iltisak kısımlarına yapılacak katranlı şose işi Martın onuncu Pazartesi günü saat on birde ihale işi yapılmak üzere kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli «14429» lira 19 kuruş muvakkat teminat «1082» lira 20 kuruştur. Bu işe aid şartname, mukavele projesi ve diğer fennî evrak vilâyet Nafia Müdürlüğünde görülebilir. İstekçilerin ihale tarihinden üç gün evvel vilâyet Nafia Müdürlüğüne müracaatla alacakları vesikayı bir fen memuru istihdam edileceklerine dair istida ile birlikte yeni yıla aid Ticaret Odası vesikasını ve muvakkat teminat mektubu veya banka makbuzunu 2490 sayılı kanunun 32 inci maddesindeki tarifât veçhile zarflı olarak ihale saatinden bir saat evvel vilâyet makamına vermeleri lâzımdır. Postada vaki olacak gecikmeler kabul edilmez. (1185)

Ankara borsası

21/2/1941 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER

	Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	5.20
New-York	100 Dolar	132.20
Cenevre	100 İsviç. Fr.	29.9840
Asina	100 Drahml	0.99
Sofya	100 Leva	1.61
Madrid	100 Peçeta	12.84
Belgrad	100 Dinar	3.1525
Yokohama	100 Yen	30.90
Stokholm	100 İsveç Fr.	30.77

Eşam ve Tahvilât

Muamele olmamıştır.

RADYO

CUMARTESİ 22.2.1941

8: Saat ayarı, 8,3: Ajans haberleri, 8,18: Hafif müzik (Pl.), 8,45 Evkadını, 13,30: Saat ayarı, 13,35: Türkçe plâklar, 13,50: Ajans haberleri, 14,5: Türkçe plâklar, 14,20: Riyaseticümhur bandosu, 15: Hafif müzik (Pl.), 15,30 Müzik konser, 18: Saat ayarı, 18,3: Radyo caz orkestrası, 18,40: Folklor örnekleri, 19: Konuşma, 19,15 Tanbur, yaylı tanbur ve keman trossu, 19,30: Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19,45 Meydan faslı, 20,15: Radyo gazetesi, 20,45: Meydan faslı, 21,15: Konuşma, 21,30: Radyo salon orkestrası, 22,30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22,50: Konuşma, 22,50 Cazband (Pl.)

Aşerlik işleri:

312 - 332 doğumlu eratin yoklamaları

Yerli Eminönü Aşerlik Şubesi'nin den:

312 ilâ 332 doğumlu ihtiyat eratin yoklama günleri aşağı çıkarılmıştır. Alâkadarların ilân olunan günler de saat 9 dan 12 ye kadar yoklamaları için nüfus nüviyet cüzdanı, ikametgâh kâğıdı, bir fotoğraf ile şubeye müracaatları.

312 doğumlular 24, 25, 26 Şubat günlerinde, 313 doğumlular 3, 4, 5 Mart günlerinde, 314 doğumlular 6, 10, 11 Mart günlerinde, 315 doğumlular 12, 13, 17 Mart günlerinde, 316 doğumlular 18, 19, 20 günlerinde, 317 doğumlular 24, 25, 26 Mart günlerinde, 318 doğumlular 27, 28, 31 Mart günlerinde, 319 doğumlular 1, 2, 3 Nisan günlerinde, 320 doğumlular 4, 7, 8 Nisan günlerinde, 321 doğumlular 9, 10, 11 Nisan günlerinde, 322 doğumlular 14, 15, 16 Nisan günlerinde, 323 doğumlular 17, 18, 21 Nisan günlerinde, 324 doğumlular 24, 25, 28 Nisan günlerinde, 325 doğumlular 29, 30 Nisan 1 Mayıs günlerinde, 326 doğumlular 5, 6, 7 Mayıs günlerinde, 327 doğumlular 8, 9, 12 Mayıs günlerinde, 328 doğumlular 13, 14, 15 Mayıs günlerinde, 329 doğumlular 16, 20, 21 Mayıs günlerinde, 330 doğumlular 22, 23, 26 Mayıs günlerinde, 331 doğumlular 27, 28, 29 Mayıs günlerinde, 332 doğumlular 30 Mayıs 2, 3 Haziran günlerinde.

Tam ehliyetnameliler çağrılıyor

Sarıyer Aşerlik Şubesi'nden:
1 - 940 ve daha evvelki yıllarda lise ve muadili okullardan mezun olan tam ehliyetnamelilerin 1 Mart 941 tarihinde hazırlık kit'asına sevkleri emir ictzasındandır.

2 - Bu şartları haiz kısa hizmetlilerden askerliklerine karar verilmiş olanların muameleleri tekemmül ettirilme üzere şimdiden hergün saat 9 dan 12 ye kadar şubeye müracaat etmeleri lâzımdır.

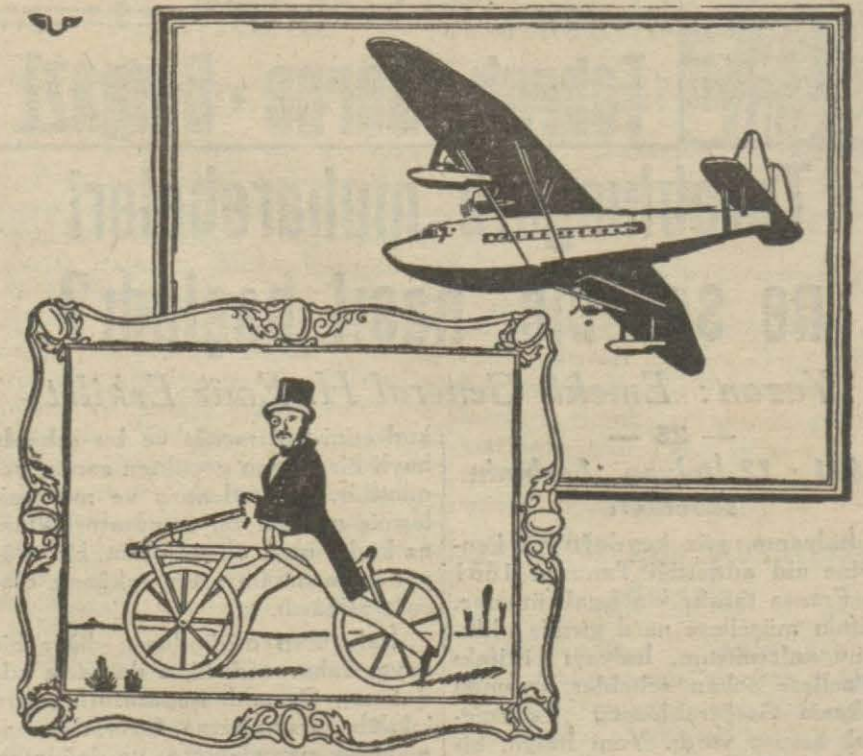
3 - İşbu ilân davetiye yerine ka-im olup ayrıca namlarına davetiye gönderilmeyecektir.

Doktor I. Zati Öget

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

AYDA 3 LIRATAKSİTLE

BAYANLARA MAHSUS 14 AYAR ALTIN SAATLERİN YENİ MODELLERİ GELMİŞTİR. EMSAL GİBİ 15 SENE TEMİNATLIDIR. TAŞRADAN SİPARİŞ ETMEK İSTEYENLER KATALOK GÖNDERİLİR. Saat Deposu İSTANBUL, SİRKEÇİDE, LİMAN HANI SİRASINDA YELKENÇİ HANINDAN 8 B.

Zaman değişiyor...

Vaktile Velosipetin meydana getirilmesi fevkalâde bir icad telâkki edilmiştir. Bugün vesaiti nakliye harikulâde bir inkişafa mazhar olmuştur. Bu inkişaf tenvirat hususunda dahi varittir. İlk EDISON elektrik ampullerinden beri kıymetli gaz ile doldurulmuş yeni TUNGSRAM - KRİPTON lâmbalarının icadide bu vadedeki inkişaf büyük bir terakki arzettiştir. Bu ampuller bembeyaz bir ziyâ verir ve aynı taktaki sair lâmbalara nisbeten çok daha az elektrik cereyanı sarfederler.

TUNGSRAM
KRİPTON

BURLA
BİRADERLER

İstanbul - Ankara - İzmir

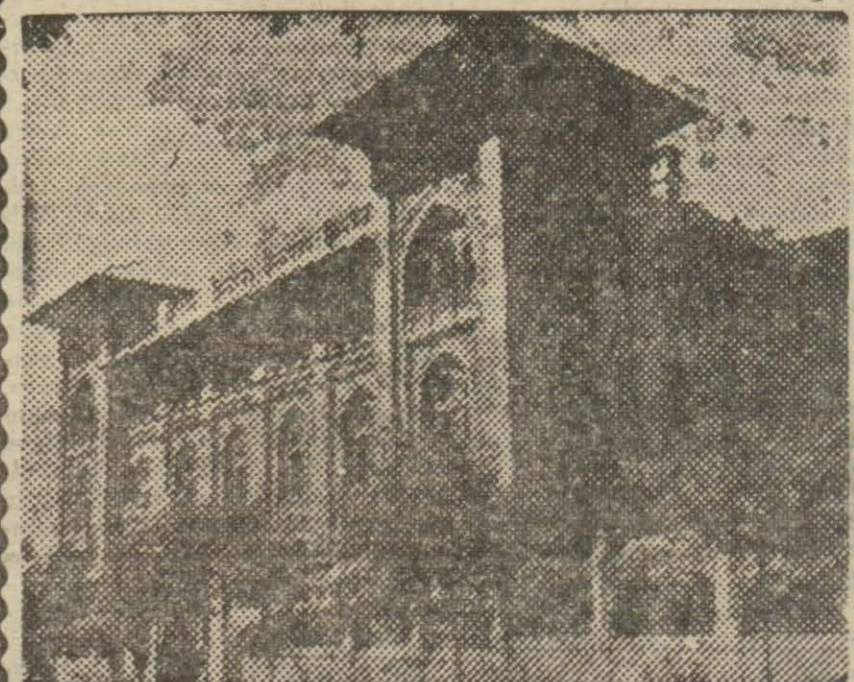
Türkiye Cümhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

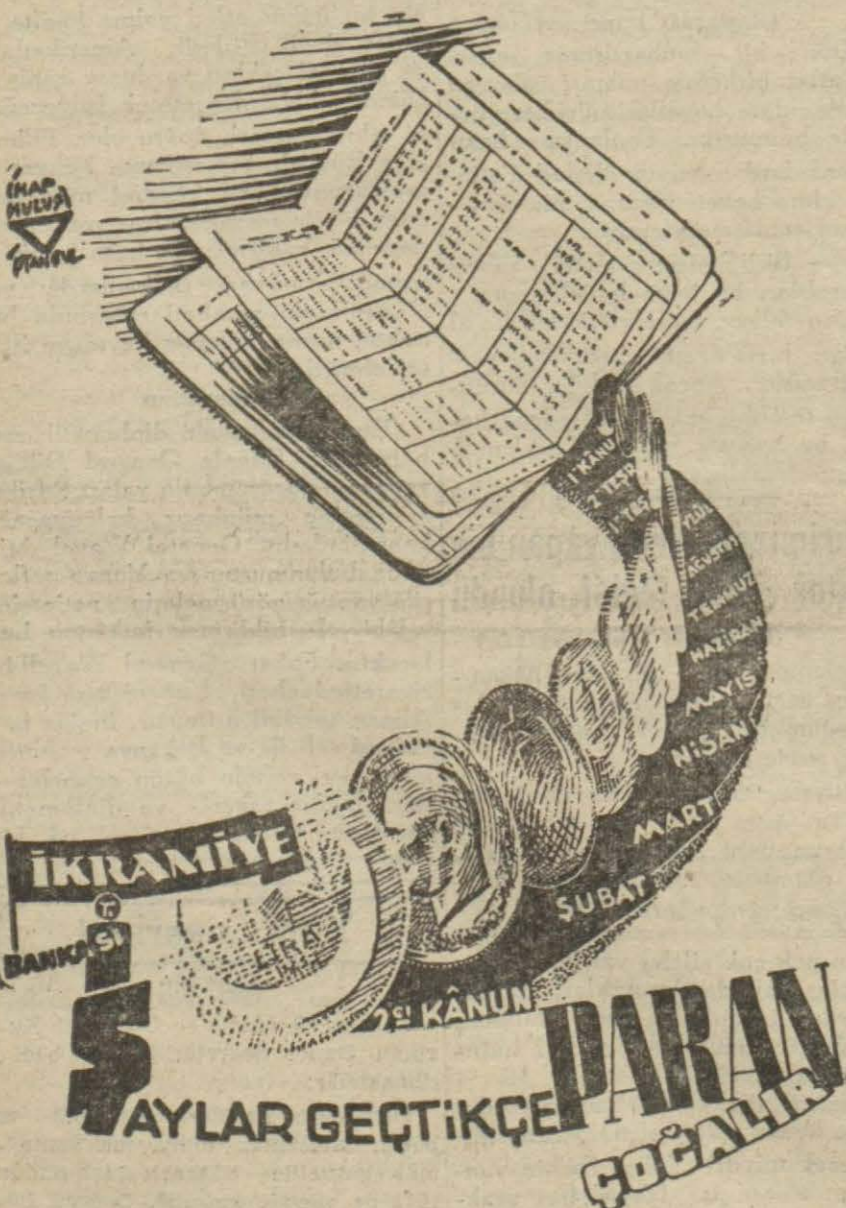
PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve inbarsız tasarruf hesaplarında enaz 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazla ile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

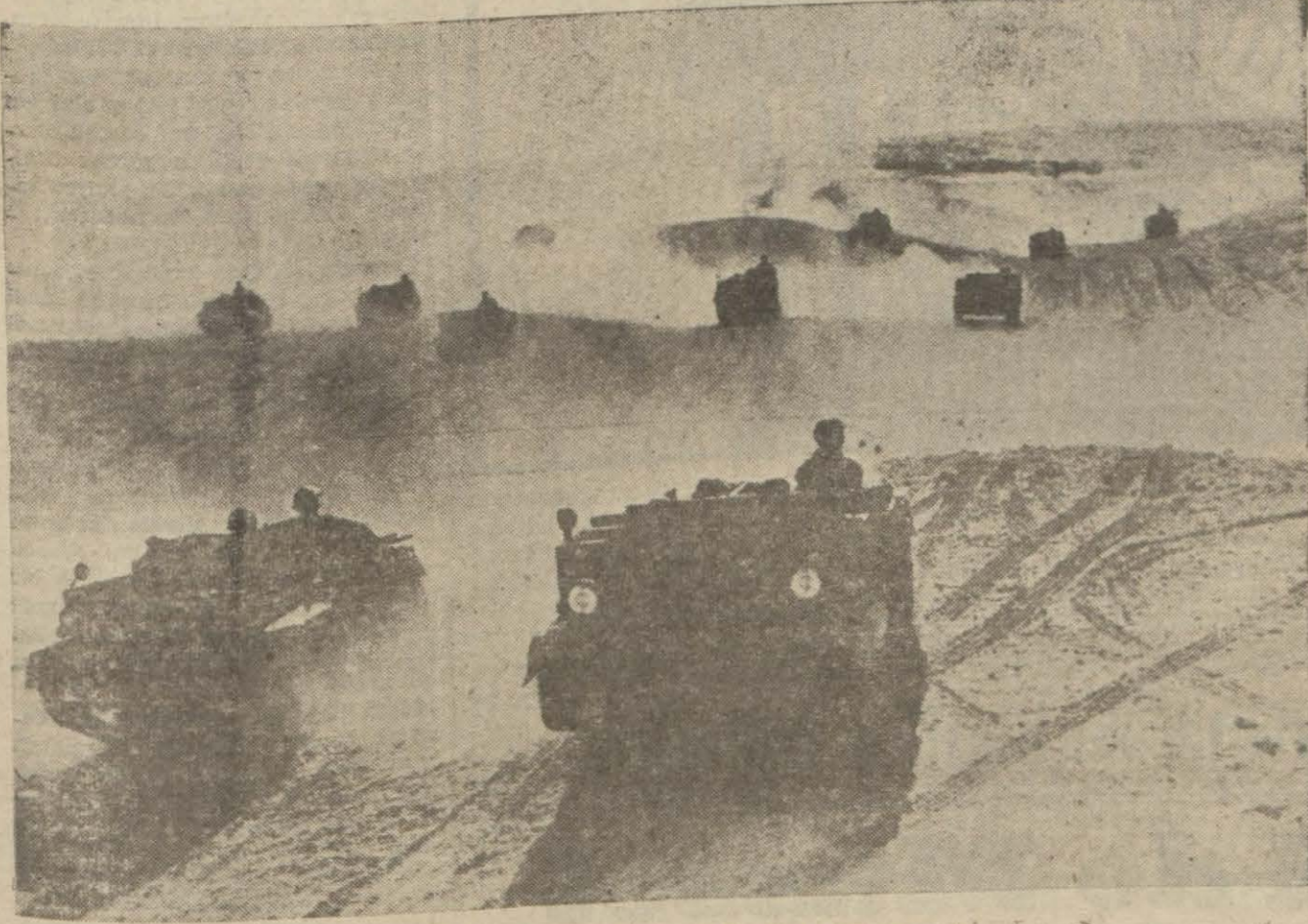
Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ. A. Ekrem UŞAKLILIG

1941 İKRAMIYELERİ

T. İş Bankası	1 adet 2000 liralık	2000.-	34
1941 Küçük Tasarruf Hesapları İKRAMIYE PLÂNI	3 > 1000	3000.-	35
	2 > 750	1500.-	36
	4 > 500	2000.-	37
	8 > 250	2000.-	38
	35 > 100	3500.-	39
	80 > 50	4000.-	40
	300 > 20	4000.-	41

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

İngiliz tanklarının çölde bir hücumu

Edenin Mısır'daki temasları

Afrikada zaptedilen toprakların müstakbel vaziyeti

İsviçrelilere göre seyahat Balkanlarda heyecan uyandırmış

Kahire, 22 (A.A.) — Bugün B. Edenin ilk işi saraya giderek sarılık hastalığı geçiren ve şimdi nakahat devresinde bulunan kral Farukun sıhhatini sormak olmuştur.

Bundan sonra B. Eden başvekil Sırrı Paşayı ziyaret etmiş ve çayı başvekil ile beraber içmiştir.

Yunanistanda Atina, 22 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor: Bütün Yunan gazeteleri, İngiliz hariciye nazırı Edenin yanında imparatorluk genel kurmay başkanı (Devamı 7 nci sayfada)

Büyük bir hava harbi

Londra, 22 (A.A.) — Royter ajansı bildiriyor:

Bugün Kent sakinlerinin bazı noktaları üzerinde vukubular çok büyük tayyare faaliyeti, Pas de Calais boğazının cenubunda büyük bir hava muharebesinin cereyan etmekte olduğunu delâlet ediyordu.

Mütemadiyen devriye uçan İngiliz avcıları sabahın öğleye kadar yüksek irtifada uçmuşlardır. (Devamı 7 nci sayfada)

BULGARİSTANA KULÛL HAREKETİ BAŞLAMIŞ

Tuna üzerinde köprü kurma hazırlıkları?

Londra, 22 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

Balkanlarda Alman tehdidi karşısında İngilizlerin ne düşündükleri kat'iyen gizli tutuluyor. Siyasî mahfeller İngilizlerin, oyunlarını iyi gizlediklerini söylüyorlar. Salâhiyetli İngiliz makamlarının Balkanlarda Alman hazırlıkları hakkındaki sözleri kasden müphemdir. (Devamı 7 nci sayfada)

Bu sabah gelen haberler 3 üncü sayfadadır

Askerî vaziyet

İngilizler Yakın Doğuda ne yapmak istiyorlar?

Yazan: H. Emir Erkilet

İngiltere hariciye nazırı ve harb kabinesi azası Bay Edenin, refakatinde imparatorluk genel kurmay başkanı bulunduğu halde, Londradan Kahireye uçuğu ve yolda Maltaya uğradığı malumdur.

Bu çok ehemmiyetli seyahatin hedefi alâkalı olmamasına rağmen, evvelâ bu münasebetle Maltadan bahsedelim. O Maltadan ki, Akdenizde bir harb olur olmaz İtalyan hava filoları tarafından altüst edilecek ve bu sebeble İngilizlerce hemen terk ve tahliye edilmek mecburiyetinde kalacaktır.

Biz bu münasebetle, vaktile yazdığımız yazılarda, Maltanın (Devamı 5 nci sayfada)

Afrikada muharebe vaziyeti

Habeşistan ve Eritrede yüzlerce İtalyan esir edildi

İtalyan Somalisine aid adalara asker ihraç edildi

Nairobi, 22 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Kuvvetli keşif taarruzları neticesinde cenubi Afrika kıt'aları Cuba deresini ağırlıklı bir şekilde muvafakiyetle geçmişlerdir. Bu hareketin neticesi olarak ta nehrin mansabında düşman için büyük ehemmiyeti haiz bir mevki olan Jmbo düşmüştür. (Devamı 3 üncü sayfada)

Mensucat sanayiinde çalışacak işçiler hakkında koordinasyon kararı

Ankara, 23 (Hususi) — 16 yıldan yukarı erkek çocukların madden işlerinde ve kadınlarla 12 yaşından yukarı kız ve erkek çocukların mensucat sanayiinin gece ve gündüz postalarında çalıştırılmalarına

müsaade eden bir koordinasyon kararı neşrolunmuştur. Bu karara göre mensucat sanayiinde gündüz postaları 11 saat, gece postaları 8 saatten fazla çalıştırılmayacaktır.

Yeni tip ekmeğin Çarşambadan itibaren çıkarılması muhtemel

Vali, ekmeğin fazla kaloriyi ihtiva ettiğini, ilk 15 gün için 13,5 kuruşa satılacağını söylüyor

İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük şehirlerde tek tip ekmeğin çıkarılması, francala imalatının tahdidî hakkında koordinasyon heyeti tarafından kabul edilen kararname dün şehrimizdeki alâkadarlara tebliğ olunmuştur.

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, Toprak Ofisi ve Ticaret Vekâleti memurları ile bu kararnamenin tatbiki şekli etrafında dün temaslara yapmıştır.

Şehrimizdeki değirmenler kararname hükümlerine göre, ellerindeki unları dünden itibaren bir beyanname ile Belediyeye bildirmeye başlamışlardır.

Şehrimizde yeni tip ekmeğin imalatına önümüzdeki Çarşamba gününden itibaren başlanacaktır. (Devamı 7 nci sayfada)

Lütfi Kırdar

Halkevlerinin 9 uncu yıldönümünü bugün kutlulanıyor

Başvekilin nutkunu müteakib merasim yapılacak

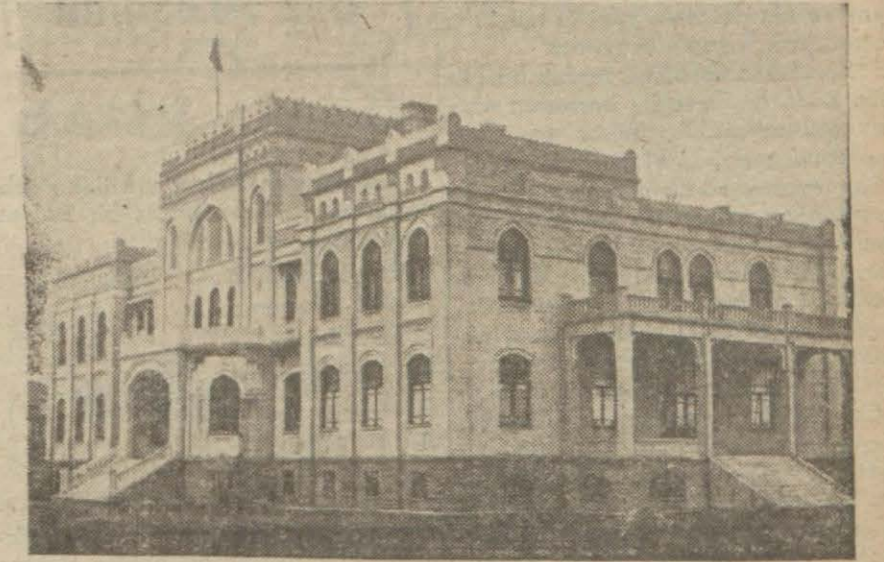
Halkevlerinin 9 uncu kuruluş yıldönümü bugün bütün memlekette merasimle kutlanacaktır. Bugün saat 15 ten evvel bütün Halkevlerinde etoplastlar yapılacak ve tam saat 15 te Cümhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Vekili Başvekil Dr. Refik Saydam Ankara Halkevinde bir nutuk söyleyecektir.

Başvekilin nutku radyo ile memleketin her tarafına yayılacak ve Halkevlerinde dinlenecektir.

Nutku müteakib bütün Halkevlerinde hazırlanan programlara göre, konferanslar verilecek, piyesler temsil olunacaktır.

Bugün İstanbulun Çatalca, Silivri, Beykoz ve Heybeliada kazalarında da yeni dört Halk odasının açılış töreni yapılacaktır.

Halkevlerinin yıldönümü münasebetiyle, bugün Eminönü Halkevinde yapılacak merasimde Parti müfettişi İzmir me'usu Reşad Mimaroglu bir söylev verecektir. Gece yapılacak merasimde de Şehir Meclisi azasından Meliha Avni Sözen bir hitabede bulunacaktır. Bugün memleketin muhtelif yer-

Ankara Halkevi merkezi

lerinde 59 Halk odası, 2 Halkevi açılacak, 2 Halk odası Halkevine kalbedilecektir.

Şehrimiz Halkevlerinde Halkevlerinin açılış yıldönümü münasebetiyle Beyoğlu Halkevinde konferans, konser ve spor müsabakaları yapılacak, «Kahraman» piyesi oynanacaktır.

BALKANLARDA SINIR HARBI

Taymise göre Almanlar en çok endişeye düşüren nokta

Londra 22 (A.A.) — Almanlar şimdi kuvvetlerini göstererek, fakat kul lanılmıyarak mümkün olduğu kadar ilerlemeğe gayret etmektedirler. Nazilerin Balkanlarda giriştikleri sınır harbinin şiddetlenmesi hakkında teftişlerde bulunan Times gazetesinin diplomatik muhabiri, bu kanaattedir.

Alman kuvvetlerinin bilhassa hava kuvvetlerinin kısmi küllisi Avrupanın garb kısmında bulunmaktadır. Almanlar, şimdiki halde Yugoslavyayı rahat bırakmaktadırlar.

En itimada sayılan raporlarda bildirildiğine göre, Hitler, Berchtesgaden'de Yugoslav nazırlarıyla karşılaştı. (Devamı 7 nci sayfada)

Berlin ile Vişi arasındaki buhran devam ediyor

Berlin, 22 (A.A.) — Bir hususi muhabir bildiriyor:

Amiral Darlanın Pariste yaptığı konuşmalar menfi bir netice vermiştir. Alman hariciye nezaretinde Vichy ile Berlin arasındaki buhranın devam ettiğine işaret edilmiştir.

Büyük Fransız ve İngiliz edipleri

Alferd de Musset

YAZAN

Üstad Halid Ziya Uşaklıgil

[Üstadın 2 inci yazısını bugün ikinci sayfamızda bulacaksınız]

Bir tütün tüccarı ile karısı tevkif edildi

Karı koca sahte bir çek tanzim ederek bir tüccardan 1.540 lira almışlar, fakat ikisi de suçu inkâr ediyorlar

Bir tütün tüccarı ile karısı sahtekarlık suçundan dün adliyyeye verilmislerdir. Hâdis e şudur:

Anadoluda tütün ticareti ile meşgul bulunan Nuri, karısı Fatmayı tedavi ettirmek üzere İstanbula gelmiştir. Karısını burada bıraktıktan sonra, bazı hususi ticaret işleri için Eskişehir'e gitmiştir. Eskişehirde bulunduğu sırada, Murad isiminde bir tüccar vasıtasıyla ve karısı namına İstanbulda tüccardan Mustafa İsmet'e 60 lira para göndermiştir. Fatma bu parayı almıştır.

Ancak, iddiaya göre kadın sahte bir çekle tekrar Mustafaya müracaat etmiş ve bu defa 1540 lira para çekmiştir. İşte, Nuri ile karısı bu senedi tanzim etmek ve 1540 lirayı almak suçundan müddeiumumiliğe teslim olunmuşlardır.

Fakat, kendileri böyle bir hâdiseden kat'iyen haberdar olmadıklarını söylemektedirler.

Müddeiumumilik, suçluları sulh ceza hâkiminin huzuruna çıkartmıştır. Fatma, isticva sırasında tüccar Mustafa İsmet'ten sadece 60 lira para aldığını söylemiş ve:

«Çekten haberim yoktur. Mustafaya ben ne çek götürdüm, ne de 1540 lira para aldım. Bunu her halde başka bir kadın yapmış olacaktır. Mustafa, beni ona benzetiyordemiştir.

Sorguyu müteakib, sulh ceza hâkimi her ikisini de tevkif etmiştir. Hâdis e, bilâhale 2 nci sorgu hâkimliğine intikal etmiş, oraca da suçlular hakkındaki tevkif kararının devamına karar verilmiştir.

Yüksek Sıhhat Şûrası

Yüksek Sıhhat Şûrası evvelki gün Ankara Sıhhat Vekilinin riya-yetinde toplanmıştır. Resim Şûra azalarını Vekille beraber toplantı esnasında gösteriyor.

Hergün

Ne olacak?

Muhittin Birgen

Bir buçuk senedenberi kimi görsem, bana bir sorar. Fakat, bu sorulan soru, bütün diğer sualler gibi, sade bana tevcih edilmiş değildir; onu hergün, herkes birbirine sorup durmakla meşguldür. Bu soru, bazan gazete muharrirlerinin de makale mevzuu yapılarak, okuyucularına sordukları suallerden biridir: Ne olacak? falan ne yapacak, filân ne edecek? Kim galib gelecek, kim mağlûb olacak? Bu, bir psikoloji hâdisesidir; harb zamanlarına mahsus bir psikoloji tezahürü. Yaradılışında hamuruna «merak» denilen maddeden bir hayli miktar karıştırılmış olan insan, alelade hayat içinde, mütemadiyen etrafını tetkik ile meşgul olur. Etrafında olup biteni anlamak, geçmişin esrarını izah ve geleceğin meçhullerini keşfetmek için, bu suretle, yaradılışında meraklı olan insanın, içinde bulunduğumuz devirde daha meraklı olmaması için hiçbir sebep yoktur. Bilâkis, uzak ve yakın, dünyada olup biten her şey, bizi merak sevk ediyor. Yarnı bugünden anlamak ihtiyacı, içimizde büyük nisbetler alan bir hacim vücuda getiriyor ve biz de onun yaptığı tazyikle, etrafımıza sorup duruyoruz.

Son zamanlarda bu merak büsbütün arttı. İngiltere ile hasımları arasındaki mücadeleye, bugün bir ölü noktaya gelmiş gibi görünür. Eğer, Almanyanın elinde şimdiye kadar misli görülmemiş bir askerî kuvvet mevcut olmasa ve bugünkü Almanya, 914 dekinde nispetle çok daha müsaide şartları altında bulunmasa, herkes o kadar merak edecek değildir; çünkü o zaman, er veya geç, netice herkese malûm görünür. Halbuki, Almanyanın elinde büyük bir kuvvet var; o bu kuvveti elbet her hangi bir istikamette kullanacaktır. Şu halde, önümüzde daha hayli hâdiseler var. İşte, son zamanlarda herkesi merak düşüren sebep de budur.

Gelecek işlerin gizlediği esrarı keşfetmek için bana sorduğu sualden bir fayda uman her muhabata, ben de bir zamandanberi şu cevabı vermişimdir: «Merakınızı gidirmek için size güzel bir yol gösterebilmekten başka verecek bir cevabım yoktur. Tavsiye ederim, iki, mümkünse üç aylık bir uykuya yatar ve rahat rahat uyursunuz. Uyandığınız zaman, etrafınıza bir göz gezdirecek olursanız, o zaman nelerin olmuş veya nelerin olmamış olduğunu kendi gözünüzle görür ve gördüğünüz şeylere bakarak ta ondan sonra neler olabileceği hakkında vazih bir fikir elde edebilirsiniz. Size bunu tavsiye ediyorum; çünkü bizzat benim yapmakta olduğum şey de budur.»

Zannederseniz, bizim geniş bir istiharat kürü yapmaya çok muhtac olan sınırlarımız için, tavsiye edilebilecek bundan daha iyi bir rejim olamaz. Eğer tabiat, insana iki üç ay sürecek uyku imkânlarını vermiş değilse, biz bunu kendi kendimize cebir suretinde de temin edebiliriz: Gazetelere şöylece bir göz gezdirmek herb ve siyaset kâhınlarının ne ak ve ne de kara diye gösterdikleri şeylere fazla ehemmiyet vermiyerek vakıaların getirecekleri haberleri beklemek. Vukuat gelinceye kadar da sınırlarımız rahat eder ve biz de işlerimizle, güçlerimizle meşgul oluruz.

Almanya Manş kenarlarına gelinceye kadar ben hâdiseler karşısında en az sürpriz duymuş olanlardanım; bunun sebebi, Cihan Harbini, harb esasında bütün varlığını yaşamış ve o harbe aid nesriyatı da bilâhare dikkatle takip etmiş bulunmamdır. Bununla beraber, kafamın objektif yapılışı, beni kat'i hükümlere girmekten o zaman da menettiği. Almanya Manş kenarına geldikten sonra ise, artık benim için, mülâhaza, mukayese ve hüküm sahası kalmamıştı. Biz, geleceğe aid herhangi bir hâdiseler hakkında ancak geçmişteki hâdiselere kıyas suretinde veyahud bu hâdiselere takaddüm eden şeyler hakkındaki bilgilerimize göre hüküm verebiliriz. Başka yoldan verececek hükümler, ancak aruların veya temayüllerin ifadesi olur.

Fransanın yıkılışına kadar cereyan eden hâdiseler hakkında, Cihan Harbine kıyasen ve son yirmi senelik cihan vukuatına dair bilgilerimize dayanarak bir dereceye kadar ölçüp biçebiliriz. Fakat, Manş sahillerinden sonra, bugünkü şartlar içinde bulunan bir mücadelenin su veya bu sahası hakkında hüküm verebilmek için elimizde ne bir kıyas unsuru, ne de bir takum esaslı şeylere dair bilgi yoktur. Bunlar olmayınca, vereceğimiz hükümlerin hiç bir manası ve kıymeti olamaz. Bununla uğraşacak yerde faydalı şey-

(Devamı 4 üncü sayfada)

Resimli Makale:

Büyük bir kumandan emri altında çalışmış olan sübaylardan birini bilgi ve karakter itibarıyla tahlil ediyordu. Onun en büyük hasletini şöyle anlatı:

— Vaziyetin icab ettirdiği karardan ve o kararın mucib olabileceği mes'uliyetten çekinmez, kendisine itimad edebilirsiniz.

Çok görmüş, çok okumuş, çok birgin bir adam olabiliriz. Muhakememizde ve görüşümüzde mutlak bir isabet te bulunabilir. Fakat bilgimiz, muhakememiz ve görüşümüzün bize emrettiği kararı alamadığımız, mes'uliyetine de katlanamadığımız takdirde bu hasletimiz birdenbire sıfır olur. Karar sahibi olmalıyız çalışmamız.

Söz Arasında

Canlı kitab

Geçenlerde İtalyada Milano şehri hastanelerinden birine bir İtalyan bahriyelisi getirilmiştir. Bu bahriyelili muayene eden doktorlar hayret içinde kalmışlardır. Çünkü bu adam sırtına meşhur İtalyan şairi Dantenin «İlahi komedi» eserinin bir faslını hakketmiştir. Doktorlar bu canlı kitabın fotoğrafını almışlar ve muhtelif mahallere göndermişlerdir.

Aynı isimli insanların cemiyeti

Amerikada en fazla yayılmış isim Smit olduğu bir Amerikan istatistikinden anlaşılıyor. Filvaki bu istatistiğe göre Birleşik Amerika halkından Smit adını taşıyanların bir milyonu aştığı tesbit edilmektedir. Eski Cechoslovakya'da en yayılmış insan adının Nowak olduğu görülmüştür.

"Leipzig", şehri adeta bir aslan fabrikasıdır

Almanya'da bulunan Leipzig şehri dünyanın en meşhur şehirlerinden biridir. Hayvanat bahçesi nadir bulunur zenginliktedir.

Geçen kânunuevvelin son haftasında Leipzig hayvanat bahçesi müdürlüğü bir hafta içinde on altı adet mükemmel surette terbiye edilmiş aslan satmıştır.

Verilen malûmata nazaran Leipzig şehrinde «Aslan fabrikası» ismi verilmiştir. 1877 senesinde tesis edilmiş olan hayvanat bahçesi çok mükemmel bir müessesedir. 1881 senesinden 1891 senesine kadar dokuz dişi aslan 99 yavru doğurmuştur. Bu 99 yavrudan 77 si hâlâ yaşamaktadır.

1936 senesinde bu hayvanat bahçesi meydana çıkarmış olduğu «bininci» aslanını tes'di etmiştir.

Senede 35 aslan yetiştirilmektedir. Her biri 4.000 ile 6.000 mark arasında satılmaktadır.

İşitilmemiş cinsten bir rekor!

Şimdiye kadar işitilmemiş olan bu rekor haberi Amerikan'da gelmektedir. İki Amerikan delikanlısı bütün Birleşik Amerika arazisini patenlerle katedmişlerdir. Nevyork vilâyeti dahilinde bulunan Syracuse'dan hareket etmiş olan delikanlılar Kaliforniyada Los Angeles'e varmışlardır. 5.000 kilometrelik bu yolu dokuz haftada katedmişlerdir. Delikanlılar yalnız otomobil yollarından geçmişlerdir. Hiç yorulmadıkları söylenmektedir.

Büyük Fransız ve İngiliz edipleri

Alfred de Musset

(ALFRED DÖ MÜSE)

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

Alfred dö Müse

ve o (Birinci zamir erkek ikinci zamir kadın) kitabile sedid bir mukabelede bulunmuştur.

Son yıllarını ye'se, sefahete, işrete vakfederek hayatını tahrir eden şair bir yandan da hayret veren bir mebzuliyetle eser yetiştiriyordu, ve artık nazımdan uzaklaşıyor daha ziyade nesre yaklaşıyordu.

La Revue des deux mondes bunlardan bir çoğunun neşrine vasıta oldu. Ekskeriyetle küçük hikâyelerden ve ufak kıt'ada kısa sahne eserlerinden mürekkep olan bu yazılar meyhanada Les deux maitresses iki ma'sukalar, Le Fils du Titien, Titien'in oğlu Mimi Pınsan, tezkâr edilmektedir.

Şairin manzumeleri hâlâ bugün gençliğin en ziyade iltifatına mazhar olan şîrlere'dir. Onlarda öyle bir aşk ateşi, bazan şatır, bazan meftur öyle bir hülya havası vardır ki hiç bir zaman taze ruhları okşamaktan hâlâ kalmıyacaktır. Fakat bugün şairi edebiyat âleminde daha zinde bir hayat ile yaşatan sahneye aid temaşa eserleridir.

1835 den 1848 tarihine kadar yazılmış olan müdhikeler şunlardır: Andrea del Sarto, Fantasia, Aşkila şaka edilmek, Venedik gecesi, Hiç bir şeye yemin etmemeli, Bir kapı ya açık ya kapalı olmalıdır, v. s.

Garibdir ki şair bu eserlerini sahneye mahsus bir şekilde yazmış olmaları beraber temsil edileceklerine kail değildi, fakat bunlardan, birçoğu ilk önce Rusyada temsil edildi, daha sonra Pariste sahneye konuldu, ve şairin temsil olunmak üzere daha sonra yazdığı temaşa eserlerinden ziyade râğbet gördü: Bu sonuncular, den tezkâr edilmeğe şayan olanları şunlardır:

Louison, Carmosine, Bettine, Yeşil elbise, Her şey düşünülemez, v. s. Bu müdhikelerin taravetinden, zarafetinden hiç bir şey zail olmadığın-

dandır ki bir kaç hâlâ Parisen en yüksek edebi sahnesi olan Théâtre Français de temaşa mevkiine konmakta ve râğbet kazanmaktadır.

Bunlardan Türkçeye tercüme edilmiş olanlar var mıdır, varsa hangileridir bilmeyorum, fakat hepsinin değile bile üç beş tanesi, meselâ hem Türkçenin güzelliğine hem temaşa hayatı ile ötedenberi mevcut ilisğine mebnî İzzet Melih kabilinden ediplerce tercüme edile Türk sahnesinde de pek ziyade muvaffakiyetle temsil edileceğine kanaat ediyorum.

Şairin pek kısa ve türlü elemlelerle, buhranlarla dolu hayatına râğmen eserleri o kadar çoktur ki bunlar külliyyat halinde ve muasver olarak pek mutena bir şekilde basılma on büyük cild tutmuştur. O zamandan bugüne kadar eserleri muhtelif şekillerde daima basılmakta ve her basışta binlerce nüshası satılıp bitmektedir.

Şair, aşkının menhus macerasından iltiyam bulmak bilmeyen bir yara ile çıkmıştır; şahsında ve mane-viyetinde bir harabe hali vardır. Ona tesadüf edildikçe doğan his bir merhamet duygusudur. Halk arasında karışıkça donuk, küskün, dağdınır; takatinin fevkinde içer, ve günün güne çöker.

Umumî râğbet azalmıştır, eserlerinin arkasını kesilmiş görenler, onu unutmazsa benzerler, hattâ mensub olduğu romantikçe edebi zümrenin bile ihmalî vardır. Zamanın en büyük münekkidi olan ve bir sözle yerleşmiş şöhratleri yıkıp yenilerini icad eden Saint-Beuve ondan yüz çevirmiştir.

Mevcudiyetini ihata eden bu soğuk hava, onun teşviklere, takdirlere muhtaç olan ve ancak o suretle şifa bulabilmesinde imkân bulunan mariz ruhunu ejiim bir fütura atmıştır; kara bir gölge gibidir. Bir yandan da malî getinde darlık vardır, eline geçene her vakit açık olan elinden akan arasında müvazene husulü mümkün olmamaktadır. 1848 ihtilâli üzerine Dahilliye Nezaretinin kütüphane müdürü sıfatıyla işgal ettiği mevki ve bunun kazancını da kaybeder; artık bu girdabın içinden çıkamıyacak ve uğuruna büsbütün düşecek zannolu, her şey mu'ezze vukua gelir. Bunu yaratan Madame Allan isminde bir sahne müessesesidir. Bu kadın şairin Le caprice isminde bir müdhikesini Rusyada muvaffakiyetle temsil ettikten sonra onu Pariste Théâtre Français de tekrar edince bir şimşek gibi Musset namı edebiyat âleminin ufuklarını tutuşturur, o zamana kadar namını nişyana doğru sürükleyip götürüyor zannolunan halkın râğbe-

(Devamı 6 ncı sayfada)

Sözün kısası

Yeni profesörlerimiz

E. Ekrem Talu

Eski devlet ricalinden hangisinin isterseniz tercüme halini açın: Mebadî ulümü falan ve falancadan öğrendikten sonra şu veya buraya intisab eylediği yazılıdır. İlim ve irfan, yüksek tahsil hak getire! Medrese lerde okutulan ve din işlerinde ihtisastan gayri bir şey temin etmeyen dersleri hakkile bertaraf edecek olursak, Osmanlı devletinin yüksek bülgüye karşı adeta menfi bir vaziyet ta-kınımış bulunduğuna hükmedeceğimiz gelür.

Osmanlı tarihinde ilmi şöhrat sahibi olmuş kaç kişi varsa hepsi de kendine yetmişmiş, ilmini ve şöhratını zekâ ve zati çalışmalarına borçlu bulunmuştur.

İkinci Abdülhamid, memlekette rüseyim halinde bir üniversite kurmuştu. Lâkin bu üniversite hiç bir zaman, şöyle böyle bir lise derecesinden ziyade kariya yükselmedi. Allahtan ki onun yanbaşında, mebadî ulümü arabca ve farscaya inhisar ettirmeyen bir Mektebi Müllkiye ve öbür mümasil mekteplerden az çok farklı bir bilgi temin eden bir Mektebi Sultani (Ge-latasaray) vardı.

İdare hayatında ilerlemek ve muvaffak olmak isteyenler buralarda okuyorlardı. Serbest meslekleri tercih eden gençlerimiz ise Hukuktan ve Tibbiyeden yetişmekte idiler. Harbiyenin memlekete ettiği hizmetleri de millî tarihimiz her zaman fahriyle ve minnet ile yadedecektir.

Ancak bunların hiç biri, oralarda okumağa, yüksek ve derin bilgi edinmeye teşne bir gençliğin arzu ve ihtiyacıyla cevap verecek keyfiyet ve ehemmiyette değildi. Onun içindir ki vaktü hali yerinde olanlar birer yolumu bulup garbin irfan kaynaklarından feyzalmıya koşuyorlar, değerleri ise fakir bir sofradan yarı aç kalmış konuklar gibi bağırlarına taş basıp oturuyorlardı.

Memleketimize öğrenmek imkânları bahşeden, Cümhuriyet maarifi olmuştur. Hükümet merkezinin yakınında ikmal edilecek üniversitesi ile, batı Avrupanın en mükemmel ve en mükemmel darülfünunı olan İstanbul üniversitesi bugüne bugün her ihtiyaca cevap verebilen iki mühim müesse-sedir. Ve bu müesseseler yurdta, kendinden bahsettirecek ehemmiyet-te, hattâ bazıları beynelmil şöhratli haiz çok değerli unsurlar yetiştirmiş ve yetiştirmekte bulunmuştur.

İme sevgi ve saygı duyanlar için bu birkaç yıllık hayırlı verim mümkün değildi ki heyecan ve ümid doğurmasın. Bahusus ki şimdiye kadar her şubede öğretim için garbdan ist-tiane eden yüksek irfan kurullarımız, yavaş yavaş o yabancı vastalardan istifa nasil etmekte ve ecnebi profesörlerin yerine kendi bağrımdan yetiştirmiş, ilim işığı, seçkin, ve bilhassa genç ve idealist şahsiyetler ikame etmektedir.

Bunları birer birer, milletin ve gençliğin tevkir ve tebciline arz etmek, hepsinin isimlerini sarıcağa sıralayıp, her birinin meşiyetini sayıp demek hassaten benim için bir haz olurdu. Buna imkân bulamadığımızdan dolayıdır ki, bu defa, Maarif Vekâletimizin re'sen birer kürsüye sahib olmıya lâyık gördüğü genç alimlerimiz içinde adlarını sık sık duyduğunuz ve sevdiğiniz çok değerli dahili-yeci doktor Ekrem Şerif Egeli, Muzaffer Şevki, tarih bilginimiz Mükrimin Halil ve edebiyat profesörü Ali Nihad Tarlan'ın da bulunduğu müjdelemekte iktifa ediyorum.

Cümlesine, hayırlı hizmetlerinde uzun yıllar devam etmelerini ve muvaffak olmalarını temenni eder, kendilerini bu mevkie getirmek kadriş-nahşını gösteren makamı da tebrik ederim.

E. Ekrem Talu

Ardiyelerdeki ithalât eşyası
Fiat Mürakabe Bürosu yaptığı bazı tetkiker üzerine banka ardiyeleri, bazı depolarda muhtelif cins ithalât eşyası mevcut olduğunu tesbit etmiştir. Mevcud malların tesbiti bunların derhal piyasaya çıkarılmalarına çalışılacaktır.

TAKVİM

ŞUBAT

Rumi sene 1396	23	Arabi sene 1390
Şubat 10	Resmî sene 1941	Kesim 108

PAZAR

GÜNES	Muharrem	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
7 45	26	6 06
12 54		11 14
Ogle	İkinci	Alşam
S. D.	S. D.	S. D.
V. 13 28	16 19	18 52
E. 6 36	9 57	12 11

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir Fransız işgal altında bulunmayan Fransız topraklarında hayat pahalılığının dev adımlarla yürümekte olmasından şikâyetçi, rakam da zikrediyor:

Bir yatak çarşafı altı ay evvel 40 franga satılıyormuş, şimdi 240 frank olmuş. Bir tek yumurta bir frank kırk santime gidiyormuş. Bir koyun budunun fiyatı ise 90 frankmış.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Rakamlara baktıktan sonra Fransada fiat artışının dev adımlarla yürümekte olduğuna inanmak mümkündür. Fakat bir frangın kıymeti bizim paramızla 3 kuruşun da altındadır. Bu hesaba göre bir yatak çarşafını altı ay evvel 120 kuruşa satan memlekete ne demek lâzım bilmiyoruz. Bugün ise aynı yatak çarşafını 720 kuruşa verebiliyorsa bizim ölçümüzde pahalı sayılacağına:

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye verilirken

Önümüzdeki hafta Bulgaristanda büyük hâdiseler bekleniyor

Sofya otellerinde Alman sübay ve askerlerinin bulunduğu haberi veriliyor

Bulgar milli bankası hava dâfi tertibatla tehziz edildi, bu vaziyet halk üzerinde büyük tesirler yaptı

Londra 23 (A.A.) — B. B. C.: Haber verildiğine göre, Alman kit'alarının Tunayı geçerek Bulgaristana girdiklerine dair kat'i haberler Londra'ya gelmemiştir. Maaş mafi, Almanların pek yakında böyle bir harekette bulunacaklarına dair bazı işaretler vardır.

Associated Press ajansının Sofya'daki muhabirine göre, son zamanlarda Sofya otellerinde, Bükreşte bulunan Alman sübay ve askerleri görülmektedir.

Bulgaristan milli bankası mü-kemmel bir hava dâfi tertibatla tehziz edilmiştir. Bu vaziyet Bulgar halkı üzerinde büyük bir tesir yapmıştır. Halk, önümüzdeki hafta zarfında mühim hâdiselere intizar etmektedir.

Eritre sahillerine hür Fransız kit'aları ihrac e'ti di

Londra 23 (A.A.) — B. B. C.: Fransız hattı üstüvasından gelen bir habere göre Fransız kit'aları Eritre sahillerinde bir noktaya ihrac edilmişlerdir. Bu kit'alar İtalyanlara karşı muharebelere iştirak edeceklerdir.

Bir Sudan müfrezesinin muvaffakiyeti

Hartum 23 (A.A.) — B. B. C.: Habeşistan hududundaki Royter muhabiri bildiriyor:

Ahiren Habeşistana gelmiş olan bir Sudanlı müfrezesi Yapopoda İtalyanların bir müstahkem mev-züne hücum etmiş, yarım saat süren şiddetli bir çarpışmadan sonra bu mevzii işgal etmiştir. Çarpışmada 30 u İtalyan olmak üzere 80 düs-man askeri ölmüştür. Birçok yaralı vardır. Sudanlıların hiç bir zayıfatı yoktur.

Fransa, Japon filosunun Hindiçini açıkların'a bulunmasını protesto e'ti

Londra 23 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansının Şanghaydaki muhabiri bildiriyor:

Tokyo konferansındaki Fransız heyeti, Japon filosunun Fransız Hindi Çinisi sahilleri açıklarında bulunmasını, Japon hariciye nazırı Matsuoka nezdinde protesto etmiştir.

Fransız heyeti bu tehdid altında müzakerele devam edemeyeceğini bildirmiştir.

İtalyanlar Libyadaki askeri vaziyet hakkında nikbin bulunuyorlarmış!

Roma 23 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor:

Bazı ecnebi gazeteleri Mussolini'nin şimali Afrikadaki İtalyan ordusunun ne şartlarla İspanyol fasına geçebileceğini öğrenmek üzere Mareşal Petaine General Franko vasıtasıyla bir mektub gönderdiğini yazmışlardır.

Salâhiyetli Roma mahfellerinde kat'i olarak beyan ediliyor ki bu neviden hiç bir mesaj Mussolini tarafından Mareşal Petaine gönderilmemiştir. Şu cihet de tasrih ediliyor ki şimali Afrikadaki İtalyan kit'alarının İspanyol Fasına geçmesi faraziyesi tamamilen esassızdır. Çünkü şimali Afrikada İtalyan askeri vaziyeti her türlü tehlikeyi müsteb'ad kılmağa ve hattâ nikbin tahminleri mucib olmaktadır.

Hububata el konulması hakkındaki karar müsbet netice verdi

Ankara, 22 (Hususi) — Müstahsil elindeki ihtiyacından fazla hububata el konulması hakkındaki karar müsbet netice vermektedir. Fıatın kendisini himaye eden bir karar olduğuna kani bulunan müstahsiller

hükümetin bu kararına hamiyet ve tehalükle mutavaat ederek beyanname müddetini beklemeden mallarını ofis teşkilâtına sevke başlamışlardır. Ofisin son günlerdeki mübayaatı yirmi üç bin tona yaklaşmıştır.

İngiliz bahriyesinde gemi adedi gittikçe artıyor

Londra, 22 (A.A.) — Salâhiyetli deniz mahfellerinde beyan edildiğine göre, şimdiki kadarki vazifesinden daha müthiş bir vazife karşısında bulunan İngiliz bahriyesi gemilerinin adedini hergün artırmaktadır. Zayıf bir taraftan yeni inşaat ve düşmandan alınan vapurlarla, diğer taraftan da müttefik vapurların kullanılması ve mübayaalarla telâfi edilmiş olmakla beraber, istikbalde diğer zorlukların da baş göstereceği ve Almanların ikbaharla büyük bir denizaltı mücadelesine girişecekleri zannedilmektedir. Fakat düşmanın 650 denizaltı gemisine malik olacağı hakkındaki telkin Nazi tarzında bir mübalağadır. Almanların bu kadar denizaltı gemisine lâzım olan 30 bin kişilik mürettebatı talim ve idame edebilecekleri şüphelidir.

Amerikanın Pasifikteki üsleri

Vaşington 22 (A.A.) — Tass: Amerikan gazetelerinin yazdığına göre, âyan ordu encümeninin 20 Şubat'ta yaptığı gizli toplantıda genel kurmay başkanı general Marshall Pasifik mntakasının kara ve hava kuvvetlerinin derhal artırılması planını anlatmıştır.

Herald Tribune gazetesine göre, Amerika ordusu başkumandanlığı Pasifik üslerine ve bilhassa Haval ve Filipin adalarına en son sistem bomba tayaraları göndermek fikrinde dir.

Ruzvelt, gazeteciler toplantısında, general Marshall izahatına dair if-şaatta bulunmuş olmasından dolayı âyan ordu encümeni azasını, gazeteleri ve Amerikan radyosunu tenkid etmiştir. Ruzvelt bu babda verilen malûmatın gayri sarîh olduğunu, fakat g'zli raporlar hakkında yapılacak işfaatın millî müdafaa zararı vereceğini söylemiştir.

Tunayı Kara'lenize bağya kanalda mü akaât durdu

Bükres, 22 (A.A.) — Stefani: Tunayı Karadenize bağlayan Soulina kanalında münakalat inktaa uğramıştır. Meçhul sebeplerden dolayı bir vapur, yana yatarak kanalı kapamıştır. Münakalat bir an evvel tesis için tedbirler alınmıştır.

Arnavudluk cephesinde

Yunanlılar şimal ve merkez cephelelerinde iki büyük taarruz geçtiler

Atina 23 (A.A.) — B. B. C.: Resmî tebliğ: Mahdud devriye ve topçu faaliyeti olmuştur. Bir miktar esir alınmıştır.

Atina 23 (A.A.) — B. B. C.: Radyo tarafından bildirildiğine göre, fena hava askeri harekâtı işgal etmektedir. Düşmanın mukabil taarruzları püskürtülmüştür.

Atina 23 (A.A.) — B. B. C.: Royter muhabirine göre, Yunan kuvvetleri şimal ve merkez cephelelerinde inkişaf eden iki taarruz başlamışlardır. Şimal cephesinde 200 esir alınmıştır.

Garbi Polonyada İtalyan Lehiler te cir ediyor

Londra 23 (A.A.) — Pat ajansı bildiriyor: Alman matbuatının bile kısmen itiraf ettiği son haberlere göre garbi Polonyada bulunan Alman makinaları yeni sene başından itibaren Polonyalıların tehcirini hızlandırmışlardır.

Limniye İngiliz askeri çıkarıldığı doğru değil

Atina, 22 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

İngiliz kit'alarının Limni adasına ihraç edilerek adayı bir deniz ve hava üssü olarak tahkim ettikleri hakkında yabancı bir radyo tarafından nesredilen şayiati kat'i surette tekbiz ederiz.

General Wavell ordusuna mensub İngiliz kit'alarının Yunanistana gelmek üzere yolda olduğunu dair aynı kaynaktan verilen haberi de aynı kat'iyetle yalanlarız.

Almanya hava akınları

Londra 22 (A.A.) — Nazi tayaraları taarruzlarını Gal eyaletinin cenubunda merkezük ettirmekte meşgul buldukları esnada dün gece İngiliz hava kuvvetlerine mensub bombardman tayaraları Avrupa kit'asının muhtelif noktalarında birbirinden uzak hedefler intihab etmişlerdir.

Salâhiyettar bir membadan öğretilmiş göre Almanyanın garbinde ve şimali garbisinde taarruz edilen birçok hedeflerden maada düşman işgali altında bulunan arazide de istilâ İmanlarına ve hava meydanlarına taarruz edilmiştir.

Süveys kanalı tıkanmış

Cenevre 22 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: İsviçre matbuatının verdiği haberlere göre Alman tayaraları tarafından batırılan 2 vapur Süveys kanalını tıkamıştır. Kahirede kanalı tıkanan enkazın temizlenmesi için büyük gayretler sarfedilmekte ise de şimdiye kadar bir netice alınmamıştır.

Amerika çok seri hafif hücum botları inşa ettiriyor

Vaşington 22 (A.A.) — Bahriye nezaret'i, çok seri ve hafif hücum botlarından mürekkep bir flotilânın inşası ve hafif harb gemilerine mahsus üsler tesisine aid programı kongreye tevdi etmiştir. Programı tatbik etmek için 67 milyon dolar sarfedilmesi icab edecektir.

Afrikada muharebe vaziyeti

(Baştarafı 1 inci sayfada) Burada külliye miktarında top ve harb malzemesi iğtinam edilmiştir. Bir liva kurmayile bir albay ve birçok Avrupalı ve yerli İtalyan askeri esir alınmıştır.

19 Şubat'ta cenub: Habeşistanda Megada yapılan harekât neticesinde altı top igtinan edilmiş 469 esir alınmıştır.

Bir ihrac hareketi

Kahire 22 (A.A.) — Reuter ajansının İtalyan Somalisinde Kismay'daki hususi muhabiri bildiriyor: İngiliz kıtaatı Arab vapurlarından çıkarak Kismayu'nun tam karşısındaki Deserpenti ve Mşangayapap adalarını işgal etmişlerdir.

Bütün taksilerin işlenmesi için müsaade verilecek mi?

Benzin sarfiyatını azaltmak maksadile, taksilerin bir gün tek, bir gün çift numaralı olarak çalıştırılmaları kararından sonra, İstanbul'da bu vaziyetin benzin tasarrufunu temin etmediği neticesine varılmış, İstanbul vilâyeti bu husustaki mütealeasım: An karaya göndermiştir. Yapılan tektikat neticesinde İstanbul'da benzin tasarrufundan esahî bir fayda elde edilmediği anlaşılmıştır.

Bir hafta zarfında bütün taksilerin hergün çalışmalarına müsaade edilmesi kuvvetle muhtemeldir.

Siyaset ALEMİNDE

Durgunluk içinde yapılan şaşırma hareketleri

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Bütün dünya son şiddetle tedarik alevlenmesi yakın farzedilen harb karşısında intizarcı vaziyettedir. Fakat bu intizar azami hazırlıktır. Hiç kimse emniyetine aid tedbirleri tesadüfe bırakmamaktadır. Meselâ Amerika ile İngiltere devletleri Uzaksarkta muhtemel ani bir Japon müdahalesi önünde gafil avlanmak için sıkı bir iş birliği yapmakta dirlir. Felemenk Hindistanın emniyeti için tedbirler aldığı gibi Malezya adalarına ve İngilterenin Hong Kong müstemlekesine Singapur üssüne mütemadiyen asker yığılmaktadır. Bu sahada İngiliz hattı hareketi şudur:

Amerikanın deniz müzaharetinden istifade ederek Uzaksark müstemlekesini Avustralya ve Yeni Zelanda ile Cenubi Afrika kuvvetlerinin himayeye müdafaaasına bırakmaktadır. Buna mukabil ana vatan müdafaaında bizzat İngiliz kaynaklar ile Kanadadan istifade etmektedir. Almanyanın İngiliz adalarına yapabileceği bir taarruz karşısında esas müdafaa kuvvetlerinden fedakârlık yapmamak şartile ihtiyar edilebilecek en kestirme hat'ı hareket de bu idi. Buna mukabil Almanların tâbiyesi pek anlaşıl mamaktadır. Her Hitler'in ikbaharla beraber başlayacağı bildirildiği şiddetli tahtelbahar harbine intizaren Büyük Britanyaya karşı havadan yapılan baskınlar fasıllı olmakta ve eski keşafetleri göstermektedir. Fakat Cenubi İtalya limanlarına yerleştirilmiş Alman tayarare birliklerle Akdeniz havzası, en dar noktası olan Sicilya boğazından kıyeye ayrılmak istenmektedir. Malûm olduğu üzere bu boğazın ortasında İtalyanrın elinde bulunan ve bir zamanlar İngiltere tarafından hediye edilmiş olan Pantelarya adası mevcuttur. Gerek karşı sahildeki üsler, gerek bu adanın vaziyeti, Alman hava akınlarının deniz kafileleriyle İngilizlerin Bingazide işgal ettikleri merkezler üzerine saldırı malarını nisbeten kolaylaştırmaktadır. Bu sahada İngilizlerin istifade ettikleri ve kendi kafilelerini himaye için kullandıkları tayarareleri barındırdıkları merkez Maltadır. Son zamanda bu adanın bitmez tükenmez hava taarruzlarına maruz kalmasının sebebi bundandır. Hattâ bir ara, Maltaya karşı Almanlarla İtalyanların müşterek bir istilâ hareketi yapacakları dahi düşünülmemiş değildi. Bu hareketin, İngiliz adalarına icra olunacak taarruzda bir mukaddeme ve tecrübe mahiyetinde bir nümune olabileceği de atıldan geçiriliyordu. Fakat bu ihtimal tabakkuk etmedi. Amma tarafların yekdiğerinin zayıf taraflarını yoklamakta matuf denemeleri devam etmektedir. Harbin bir denbire kızışması bir gün meselesi olduğu kadar taarruzların inkişaf edeceği istikametlerin de şimdiki kadar tahmin olunanlardan tamamen başka olmaları mümkündür. Bütün bunlar hazırlıklı intizar devresinin bir takım aldatmacalarla geçirildiğini isbat ediyor. Mümkündür ki Almanyanın İngiltereye taarruzu önümüzdeki aylarda da tahakkuk etmesin. Fakat gene mümkündür ki herkes bir İngiltere istilâsi beklerken tamamen başka taraftan bir hareket başlangıcı kendini gösterebilir. Bütün bunlar tetikte durmanın lüzumunu isbat eden sebeplerdir ve bugünden yarına bir takım hâdiselerin doğabileceği de gene bu karışık şaşırmaca hareketlerinden anlaşılmalıdır.

Selim Ragıp Emeç

Eski çek Başvekili Hodscha 18 sene ağır hapse hâküm edildi

Presbos, 22 (A.A.) — Stefani: Çekoslovakyanın eski Paris sefiri Osuski, müebbed kürege ve medeni haklarından mahrumiyete, eski başvekili Milan Hodscha 18 sene ağır hapse, Narodny Novine gazetesi müdürü 15 sene ağır hapse, eski matbuat bürosu sefi Pierre Pridavok 15 sene ağır hapse mahkûm edilmişlerdir.

Mahkûmların malları müsadere edilecektir.

Hükümet Siirde bir un fabrikasına el koydu

Ankara, 23 (A.A.) — Siirdeki Yenihayat un fabrikasına hükümetin el konulmuş, işletmeye Toprak Mahsulleri Ofisi memur edilmiştir.

İşe teşkilâtı yakında faaliyete geçecek

Ankara, 22 (Hususi) — İşe teşkilâtının kurulması, derhal işlemeğe başlaması için hummalı faaliyet sarf olunmaktadır. Şimdilik teşkilâtın muhasebe zat işleri ve le vazım müdür-lüklerine vekâleten Ticaret Vekâleti müdürleri tayin edilmiştir. Ofisler şubesi müdürlüğüne teşkilâtlandırma

müdürü Necdet Yücer tayin edilmiştir. Petrol Ofisi müdürlüğüne tayin edilen Talha Sabuncu ofis teşkilâtını biran evvel kurmak talimatını almıştır. Petrol limited şirketinin müdürü Sedadın ofis eşkilâtında tek-nik müşavir olarak vazife alması muhtemeldir.

Alman ve İtalyan tebliğleri

Berlin 22 (A.A.) — Resmî tebliğ: Hind denizinde Alman harb gemileri 7178 tonlitoluk Canadian Cruiser İngiliz ticaret vapurunu batırmışlardır. İngiliz vapuru Amerikan bayrağı çekmiş ve hasmını aldatmak için gövdesine Amerikan işaretlerini boyamıştır.

Bir denizaltı gemisi, 4350 tonlitoluk bir ticaret vapurunu batırdığını haber vermiştir.

Muharebe tayararelerimiz dün İngilterenin garb sahilleri açıklarında İngiliz ticaret vapurlarına hücum ederek, 4000 tonlitoluk bir vapuru batırmışlar, büyük iki petrol vapuru ile diğer vapurları hasara uğratmışlardır.

21-22 Şubat gecesi muharebe tayarareleri Swansea İman tesisatına muvaffakiyetle hücum etmişlerdir. Akdenizde Bingazi limanında ruhum tesisatına, Berka tayarare meydanına ve Bingazinin cenubunda kıtaat tahşinatına muvaffakiyetli hava hücumları yapılmıştır.

Dün gece, düşman tayarareleri şimali ve garbi Almanyanın birkaç yerine infilâk ve yangın bombaları atmışlardır. Yalnız bir çiftlik tahrib edilmiştir.

Bahriye topçusu Alman koyunda bir İngiliz tayarare düşürmüştür.

İtalyan tebliği

Roma 22 (A.A.) — İtalyan orduları umumi karargâhınının 260 numaralı resmî tebliği:

Yunan cephesinde ehemmiyetli hiç bir hareket olmamıştır.

Tayararelerimiz, düşman üslerini müessir surette bombardıman etmiştir.

Şimali Afrikada ve Carabub'da çevriye hareketleri ve topçu faaliyeti olmuştur.

Ege denizinde tayararelerimiz bir düşman gemisine hücum etmişlerdir. Midilli adasındaki Yunan askeri tesisatı müessir bir surette bombardıman edilmiştir.

Sarkı Afrikada Keren mntakasında topçu düellosu olmuştur.

Sudanda bir düşman kolu, mevzi lerimize yaklaşmak teşebbüsünde bulunmuş ise de mukabil taarruzumuzla çekilmeğe icbar edilmiş ve bu kol, ağır zayıfata uğramıştır.

Aşağı Cuba'da düşmanın tazyikli devam etmekte ve kit'alarımız anudane bir mukavemet göstermektedirler.

Basın Birliği balosu neş'eli geçti

Dün gecesi matbuat balosu, çok neş'eli ve nezih bir hava içinde sabaha kadar devam etmiştir. Baloda Adilve Vekili Fethi Okyar, Vali, bir çok mebuslar ve General İshak Avni, konsoloslar, matbuat mensub ve a-taşeleri ve şehrimizin birçok güzide aileleri hazır bulunmuşlardır.

Almanya Nüfus artıyor

Cenevre, 22 (A.A.) — Havas: Alman istatistik ofisinin tebliğatına göre, Alman nüfusu, harbe rağmen, müsaide bir inkişaf göstermektedir.

1940 senesinde 1.645.000 doğum olmuştur. Bu miktar 1939'da 1.633.000 idi. Yeni nesil o kadar gürbüzdür ki Almanya'ya, 20 yaşında 755.000 genç temin edecektir.

Sabık İspanya Kralının öldüğü haberi tekbiz ediliyor

Londra 22 (A.A.) — Lyon radyosunun Romadan aldığı bir habere göre, sabık İspanya kralı 13 üncü Alfons ölmüştür.

Bern 22 (A.A.) — İsviçre telgraf ajansının Roma muhabiri sabık İspanya kralı Alfons'un öldüğü haberi tekbiz etmektedir.

Yunan - İtalyan hatları arasında

Bir Amerikalının cepheden gönderdiği meraklı malûmat

Arnavudlukta bir yer 22 (A.A.) — Yunan ordusu ile bulunan United Press muhabiri telgrafla şu haberi vermektedir:

Gecesi yarın tahrib edilmiş giden han kösesinde Tepedelen giden yolun, İtalyanlar tarafından mütrok yöz ateşile rahatsız edilmemek için oldukça uzak bir noktada geçirildi. Burada bombardıman tehlikesi evvelce, tahrib edilmemiş yalnız bir iki evi kalmış olan Klisurada olduğu kadar kuvvetli değildir, bana rehberlik eden Arnavud Memmed, sabahleyin daha safaktan evvel müthiş bir topçu düellosunun gürültüsü arasında beni uyandırdı. Her taraf kesif bir sis tabakası örtüldü idi. Bu sebeble ilerideki derreyi bile tefrik etmek kabil olamıyorduk. Yolda sessiz sessiz ilerleyen birçok kıtaata tesadüf ettik. Bunlar ilk safada doğru ilerleyerek Yunan müdafaa hattını kuvvetlendirmeye memur hücum kütâbı idi.

Bir saat sonra sis yavaş yavaş silinmeye başlarken İtalyanların Yunan mevzilerine hücumu kalktıklarını gördük. İtalyan kıtaatının önünde 20 kadar tank ilerleyen piyadeyi setrediyordu. Yunanlılar derhal 7/5 santimlik toplarıyla gayet kesif ve devamlı bir ateş açarak tanklardan besini tahrib ettiler. Az sonra bunlardan ikisi de bir Yunan askeri müfrezesi tarafından esir edildi. Bu müfrezeye ile hareket etmiş olan bir cavus bana şöyle diyor: «Bunları ele geçirmek görüldüğü kadar güç birşey değildir. Eğer bilecek hareket edilirse bir yabani domuz yavrusu kadar kolaylıkla tutulurlar» bunu söyleyen cavus bana bittabi «bilinerek hareket» in ne olduğunu anlatmağa lüzum görmedi. Az arkada Yunanlılar tarafından ele geçirilen 60 kadar İtalyan esirinin bir araya toplanması ileştigal ediliyor du. Yunanlılara yaklaştım. İçeriden birisi İtalyan kuvvetlerinin his solunacak derecede ağır zayıfata uğradıklarını söyledi. Zaten biraz sonra beraber gitme müsaade edilen bir keşif müfrezesile Yunan hatlarını dan ileride doğru hareket ederken İtalyan neferinin yanlış söylemediğini kendim de tasdik ettim. Bunların şunda ve solunda birçok İtalyan ölülerine ve arada sırada tektük Yunan askeri cesedlerine tesadüf olunuyordu. Bu çarpışma hakkında esir edilen İtalyan binbaşısı konuşmak istedi, omuzlarını silnikere bana dedi ki:

«Bütün bunlar harbin inş ve çıkışlarıdır. Bugün tediyer sırası bizde ise yarın şüphesiz onlarda olacaktır.» Cephede hayat ekseri garib şekiller gösteriyor. Muharibler arasında adeta zımnî bir anlaşma neticesi bazı âdetler belirmiştir. Bazan iki hasmin, karalık çökmeğe başlarken birbirine bağrıdiklarını ve geceğin gürültüsiz gemesi için teklifatta bulunduklarını duymak kabil oluyor. Bu vaziyetlerde arada cereyan eden muhavere şu şekildedir:

İtalyanlar bağıryorlar: Bu gece uyumak istiyorum.

Buna Yunanlılar cevap veriyor: lar:

Biz de aynı fikirdeyiz. Bu cevap üzerine İtalyanlar hasımlarını hiç bir suretle rahatsız etmeyeceklerini temin ederek Yunanlılara teşekkür ediyorlar. Bunun neticesi olarak o gece her iki taraftan bir tek kursun bile atılmayacağı muhakkak gibidir.

İspanya'da demiryolları askerileştirilecek

Berlin, 22 (A.A.) — Boersen Zeitungun Madrid muhabirinin bildirdiğine göre, sabotaja mâni olmak üzere İspanyol hükümeti demiryollarını askerileştirecektir.

Şehir Haberleri

Yeni bir usulle köylüyü soyarlarken yakalandılar

İki sabıka, kavga eder gibi yaparak ayrımak isteyenleri soyarak usulünü icad etmişler, fakat dün bu usul para etmedi

Zabita, dün çidden garib bir usulle bazı kimselerin ötesini berisini aşırmağa kalkışan iki açığız sabıkalı yakalamıştır. Abdülhak ve Mehmed adındaki bu sabıkalıların yeni soyunculuk usulleri şudur:

Cüzdanını ve üzerindeki sair eşyasını aşırarak niyetle gözlerine kestirdikleri bir şahsı, bir müddet takip eden bu açığızlar, nihayet bu adamın beş on adım ilerisine geçerek, hiç vaktan aralarında bir münakaşa çıkarmakta ve az sonra da sille tokat birbirlerine girmektedirler. Tabii bu tuzaaktan bihaber bulunan zavallı adamcağız, gözünün önünde cereyan eden bu boğuşmaya seyirci kalmamakta ve kavgacıları ayrımak teşebbüsünde bulunmamaktadır.

İşte bu esnada açığız sabıkalılar bu hayırlı adamı: "Bayım sen karışma... Bakalım bana ne yapabilecekmis" diye bir o, bir öteki çekistirmekte ve bu suretle de üzerindeki kolaylıkla aşırılmaktadırlar.

Abdullahla Mehmed, dün, böyle bir marifetle saf bir köylüyü soymağa kalkışırken zabita memurları tarafından cürmümeşud halinde yakalanmışlardır. Eşine şimdiye kadar tesadüf edilmiş bu garib icadla bazı sadıkların cüzdanlarını aşırarak anlaşılan sabıkalılar adliyeye teslim edilmişlerdir.

Baro umumî heyetinin dünkü toplantısı

Baro umumî heyeti mutad toplantılarından birini, dün saat 15 te Eminönü Halkevi konferans salonunda aktarmıştır. Bu toplantıda, avukatların yardım sandığı meselesi konuşma mevzuu olmuş ve sandık nizamnamesinin kifayetsizliği ileriye sürülmüştür. Gelirin çoğaltılması, sandık teşkilâtının genişletilmesini isteyen avukatlar bu arada söz almışlardır.

Her avukatın yardım sandığı için verdiği 10 lira aidatın 20 ye iblağı temenni edilmiştir.

Halen 7500 lira sermayesi bulunan sandığın bu mevduatını on beş avukatın temin ettiği söylenmiştir. Ölen avukatların ailelerine verilen 500 liralık yardımın ilgası etrafında bazı avukatlar söz almışlar, yeni kanunla esasen sigortalı bir vaziyette bulunan meslektaşların bundan böyle bu yardıma ihtiyaçları olamayacağını tebarüz ettirmişlerdir.

Bir hayli münakaşalı geçen bu toplantıda mevzuubahs edilen işlerin tektiki için 10 kişilik bir heyet teşkiline karar verilerek içtima başka bir güne bırakılmıştır.

Dün bir milyon liralık ihracat yaptık

Dün yarım gün olmasına rağmen, 1 milyon liralıktan fazla ihracat yapılmıştır. Sevkedilen malların en mühimmi kısmı sen anlaşılan İngiltereye verilmesi icab eden tiftikler teşkil etmektedir. İlk partiden bu suretle 300 bin liralık tiftik ihracat edilmiştir. İhrac edilen diğer maddeler arasında Almanyaya tütün, Bulgaristan, Romanya ve Yunanistana tuzlu balık, İsviçre deri bulunmaktadır.

Valinin dünkü tetkikleri

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, dün Boğazın Anadolu yakasını gezmiş ve burada yapılacak yolları tetkik etmiştir.

Şehircilik mütehassısı M. Prost da Anadolu ve Rumeli sahillerinin tafsilat planlarını hazırlamak üzere dün Boğazda tetkikler yapmıştır.

Şekerciler Sıhhat Müdürlüğüne bir türlü anlaşamıyorlar

Şekercilerin şikâyetine sebep, sıhhate muzır boyaların kullanılmasını Sıhhat Müdürlüğü'nün menetmesidir. Bir şekerci: - "Biz bir gram boya ile yüz kilo şekeri boyarız, bu zehir olsa bile tesir etmez! ", diyor

Şekerciler cemiyeti dün saat 14 te senelik umumî toplantısını yapmıştır.

İdare heyeti ve murakib raporlarının okunmasını müteakib ruznamedeki maddelerin müzakerelerine geçilmiştir. Bu esnada söz alan şekerci Rıza Uygur demmiştir ki:

Şekercilerin en büyük derdi, şeker boyalarının kalitesi bakımından Sıhhat Müdürlüğü ile bir türlü anlaşamamaktır, malumdur ki, Türk şekerlemelerinin nefaseti beynelmilel şekerçilik piyasalarında ötedenberi tanınmış ve takdir edilmiştir. Renksiz şeker, bugün için artık tamamile maziye kalmıştır. Her meslektaş, ister istemez şekerlerini, bonbonlarını türlü türlü renklerle tezyin ederek onları bu suretle müşterilerine arz etmek mecburiyetindedir.

Beş sene evvel nesredilen hıfzıssıhha kanunu ahkâmına göre, şekercilerin kullanacakları iptidai maddeler bir takım tahdidata tâbi tutulmuştur. Ezcümle sıhhate muzır suni boyaların istimali kat'iyen menedilmiştir. Avrupa'dan sipariş lazım gelen birkaç boya ne'î vardır ki harb dolayısıyla iki senedenberi memleketimize gelmemektedir.

Biz de bilmeceburiye senelerdenberi kullandığımız ve kimyager raporile sıhhate muzır olmadıkları tasdik edilen bazı boyalar kullanmaktayız. Halbuki Sıhhat Müdürlüğü bunların hıfzıssıhha kanununa uymadığını ileri sürerek bir çoklarımızı mahkemeye vermektedir. Gerçi adalet müvacesesinde hakkımızı teslim ettiyorsak ta gene bu boyaların bir daha kullanılmaması için emir veriyorlar. Mademki bu boyalar sıhhate muzır değildir ve şimdiye kadar bunlardan müştaki bir tek müşteri dahi çıkmamıştır, Sıhhat Müdürlüğü yalnız bir formalite olsun diye bizlerin mağdur olmasında niçin emil oluyor?

Rıza Uygur'dan sonra söz alan Todorî Değirmençioğlu da şöyle söylemiştir:

"Biz bir gram boya ile yüz kilo şekeri boyarız. Bu miktar zehir bile olsa bir insana tesir etmez..."

İdare heyeti bu hususta alâkadar makamlarla lazım gelen temaslarda bulunacağını bildirmiştir.

Daha sonra yeni heyeti idare intibahı yapılarak: Mustafa Altan, Todorî Değirmençioğlu ve Hurşid Şeker; yedek azalıklara da Rıza Uygur, Yorgi Amalidis ve Cemil Kandemir seçilmişlerdir.

29 tramvay durak yeri kaldırıldı

Belediyeye teşekkül eden komisyon ayrıca 11 durak yerini de daha uygun mahallere nakletti

Tramvay seferlerine sürati ve fazla yolcu naklini mümkün kılmak için, Belediyeye teşekkül eden mütehassıs bir komisyon tarafından ihtiyari duraklardan bir kısmının kaldırılmasına ve bir kısmının da yerlerinin değiştirilmesine karar verildiğini evvelce yazmıştık.

Bu kararın tatbikına dünden itibaren başlanmış ve muhtelif hatlarda birbirine yakın olarak mevcut bulunan 29 ihtiyari tramvay durağı kaldırılmıştır. Ayrıca, 11 durağın da yerleri ihtiyaca daha uygun mahallere değiştirilmiş, yeni durakları gösteren levhalar yerlerine konulmuştur.

Bakırköy treninde karısını tokatladı

Evvelki gün Bakırköy treninde bir dayak hâdisesi olmuştur. Abdurrahman isiminde bir işçi, bir senedir ayrı yaşadığı karısına Mevlüd Yılmaz adında birle Bakırköy treninde tesadüf etmiş, bu vaziyet karşısında asabiyete kapılarak karısını tokatlamaya başlamıştır. Mevlüd Yılmaz, hâdiseye müdahale etmek, yanındaki kadını dayaktan kurtarmak istemiş, fakat fena halde hiddetlenen Abdurrahman bu sefer onu da dövüştürmüştür.

Hâdise, dün Sultanahmed 3 üncü sulh ceza mahkemesine intikal etmiş ve yapılan duruşma sonunda Abdurrahman 17,5 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

Yapağı tacirleri paralarını istiyorlar

Hükûmet tarafından evvelce toplatılan yapağular için sahiblerine % 50 nisbetinde bir avans verilmiştir. Yapağuların mütebaki bedelleri de bunların satış fiyatları tesbit edilikten sonra ödenecektir. Yapağı tacirleri İktisad, Maliye ve Ziraat Vekâletlerine müraacaat ederek yapağı fiyatlarının tesbitine mütebaki paralarını ödenmesini istemişlerdir.

Üzerine tencere devrildi

Tarakaçılarda Dayehatun çıkamazında, 28 numaralı evde oturan Saadetin 5 yaşlarındaki kızı Narin, dün annesinin evde bulunmadığı bir sırada odada oynarken, mangalın üstünde kaynamakta olan tencereyi üzerine devirmişti.

Bu devrilme neticesinde vücudünün muhtelif yerleri hasılan Narin, tedavi edilmek üzere Haseki hastanesine kaldırılmıştır.

Bir dolandırıcı yakalandı

Kendisine bazan doktor, bazan iş takibiçisi süsü vererek, dolandırıcılık yapan Şevket isiminde biri, dün adliyeye verilmiştir.

Suçlu, tedavi etmek veya bir işini halletmek gibi bahanelerle muhtelif kimselerin paralarını dolandırmıştı.

Şevket, Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesi tarafından sorguya çekildikten sonra, tevkif olunmuştu.

İki muhtekir yakalandı

Fiat Mürakabe Bürosunun piyasadaki teftişleri üzerine yeniden iki muhtekir yakalanmıştır.

Bunlardan Zindankapıda Kostî Panayotis toptan sabun satışlarında ka bul edilen % 10 kârla iktifa etmişler 273 kilo sabununu % 40 kârla satmıştı.

Diğeri de Balıkazarında et toptancısı Yani Teodos'tur. Yanlış fiatura tanzim etmekten ve malını saklamaktan suçludur. Her iki suçlu evraklarla birlikte adliyeye verilmişlerdir.

Kavgacıları ayrıym derken

Galatada Kalafat yerinde, Topal-yana aid depoda bekçilik yapan Eminle arkadaşları Kırkor arasında dün bir alacak meselesinden dolayı kavgaca çıkmış, birbirleriyle dövüşmeğe başlamışlardır.

Bu sırada oradan geçmekte olan İhsan adında bir soför kavgacıları ayrıymak maksadile aralarında girmiş, fakat bu müdahaleden sinirlenen Kırkor tarafından bir çuvaldizla gözünü yaralanmıştır.

İhsan, tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmış, cari kavgacılar hakkında takibata başlanmıştır.

Beşiktaş kazası Kızılay kongresi

Kızılay Cemiyetinin yıllık toplantılarına devam edilmektedir. Dün de Beşiktaş kazasının yıllık kongresi akdedilmiştir. Kongrede cemiyetin vilâyet mümessillik heyeti, Parti ve vilâyet erkânından bazı zevat hazır bulunmuşlardır.

Kongre, kaza reisi Saffet Rona tarafından açılmış ve kongre riyasetine Parti kaza idare heyeti reisi Zühtü Çubukçuoğlu seçilmiştir. Ruzname mucibince idare heyeti raporı kongrenin tasdikına iktiran etmiştir. Müteakiben yeni idare heyeti seçimine geçilerek eski heyet, Bahri Kinacının iktihakile ipka edilmiştir. Kongreden sonra Beşiktaşlı Kızılaycılar, davetli misafirlerle çay salonunda Kızılaya aid mevzuat etrafında samimî hasbihallerde bulunmuşlardır.

Küçük haberler

● Taksim kıyısının Cümhuriyet meydanına bakan mabî inhidam bürcelerinin yıkılmasına başlanmıştır. Kışlanın diğer kısımları yıkılmayacaktır.

● Birkaç gün evvel Ankaraya gitmiş olan Vali muavini Ahmed Kınık, yarın şehrimize dönecektir.

● Dahiliye Vekâleti mülkiye müfettişleri İstanbul Vilâyeti dahilindeki kazalarda umumî idare işlerini teftişe başlamışlardır.

● 17,5 kuruşa satılması icab eden Domino markalı pili 35 kuruşa satan Karaköyde Ali Can isiminde bir püçü iktikâr suçundan adliyeye verilmiştir.

● Müddelimumilik, hâdiseyi tetkik ettikten sonra Ali Canın muhakemesine karar vermiş ve kendisini asliye 2 nci ceza mahkemesine sevk etmiştir.

● Kadıköyünde, Yeldeğirmeninde, Recalzade sokağında Mariye aid iki katlı ahşap evden dün yangın çıkmış ise de ifaiye tarafından derhal söndürülmüştür.

● Yangının ne suretle çıktığı zabıta ca araştırılmaktadır.

Kömürden iki amele zehirlendi, bi i öldü

Evvelki gece Suadiyede bir amelenin ölümüle neticelenen bir zehirlenme hâdisesi olmuştur. Suadiye plajına aid soyunma odalarından birinde yatan ve orada bekçilik yapan Tahsin ve Mustafa adlarında iki şahıs, evvelki gece odalarına mangal alarak uyumuşlardır.

Dün geç vakte kadar yattıkları yerden çıkmayan bekçilerin bu vaziyeti diğer plaj müstahdemlerini şüphelendirmiş, keyifiyetten zabita haberdar edilmiştir. Odaya gelen memurlar, bekçilerden Tahsinin öldüğünü, Mustafanın da baygın bir halde yatmakta olduğunu görmüşlerdir. Yapılan muayenesi neticesinde Tahsinin kömürden zehirlenerek öldüğü anlaşılmıştır. Mustafa, tedavi edilmek üzere Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Vak'a etrafında zabita ve adliye tahkikat yapmaktadır.

Şimdi sıra kum ihtikârına geldi

Belediye tarafından, Ahırkapı - Bakırköy arasında bir müteahhide verilen kumların satışını üzerinde ihtikâr yapıldığı haber alınmıştır. Müteahhide evvelce bir araba kumu 70 kuruşa satmakta iken son zamanlarda araba başına 60 kuruş kadar ilave etmiştir. Ayrıca nakliye ücretleri de artmış olduğundan bir araba kum eskisine nisbetle üç misli fiyatla satılmaktadır. Birçok inşaat sahibleri bu vaziyet üzerine alâkadar makamlara şikâyetlerde bulduklarından müteahhide hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Topkapı dışının tanzimi

Edirne - İstanbul arasındaki asfalt yolun Topkapı haricindeki kısmı için yeni bir proje hazırlanmıştır.

Edirne - İstanbul ve Rami - İstanbul yolları arasındaki mezarlığın tanzimi işine başlanmıştır. Orman müdürlüğü bu sahaya ağaç dikme işiyle meşgul olacaktır.

Topkapı haricindeki sahada da geniş bir meydan açılacaktır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan bey sana bir şey söylüyeyim.

... Şu göpün tarifi meselesi gene tazeleniyor.

... Yani göp neye derler, bir türlü anlaşamıyor?

Hasan bey — Kolay değil. Bir anlaşılınca çerden çöpten yapılan bütün işlerin mahiyeti meydana çıkacak!

Hergün

(Baştarafı 2 nci sayfada)

lerle meşgul olmak elbet daha hayırlıdır.

Halen şu kadar görüyoruz ki, Türkiye için sürpriz ihtimali pek azalmış, bizim muhitimiz sakinleşmiştir. Öte taraflarda ne olacağını keşfedebilmek için de elimizde dayanmaya yarar hiçbir unsur mevcut bulunmuyor. Şu halde, merakı bir tarafa bırakıp kendi işimiz ve gücümüzle, kendi meselelerimizle meşgul olmak ve çaire beraber:

Zevk anın mirsuâi ibretten te-maşasındadır!

Demektir. Hattâ, faciayı çirkin ve ızdırab verici bulduğunuz zaman da, benim yaptığım gibi, üç aylık bir uykuya dalmamız mümkündür. İçimizde uyumamak vazifesile mükellef olan yalnız hükümet vardır ki, o da, görüyorsunuz, uyumuyor!

Muhittin Biçgen

BANKA

KOMERÇİYALA ITALYANA
Tamamen tediye edilmiş sermayesi: **700.000.000 İtalyan Lireti**

MERKEZİ: MILANO

Bütün İtalyada, İstanbul, İzmir, Londra ve New-York'ta şubeleri vardır.

Hariçteki bankalarını:

BANCA COMMERCIALE ITALIANA (France) Paris, Marseille, Toulouse, Nice, Menton, Monaco, Montecarlo, Cannes, Juanles - Pins, Villefranche - Mer, Casablanca (Maroc).

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E ROMENA: Bucarest, Arad, Braila, Brasov, Cluj, Costanza, Calaz, Sibiu, Timichoara.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E BULGARA Sofia, Burgas, Plovdiv, Varna.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA PER L'EGITTO: Alexandria d'Egypte, Elkahire, Port - Said.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E GRECA, Atina, Pire, Selanik.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY. Philadelphia.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY - New - York.

Müşterek Bankalar

Banque Française et Italienne Pour l'amerique du sud, Paris.

Arjantincede: Buenos - Aires, Rosario de Santa fé.

BRESİLYA'da: Sao - Paulo ve başlıca şehirlerinde şubeler.

CHİLİ'de: Santiago, Valparaiso.

COLOMBIA'da: Bogota, Barranquilla, Medellin.

URUGUAY'da: Montevideo.

İstanbul merkezi: Galata, Voyvo da caddesi, Karaköypalası. Telefon: 44845.

İ. bürosu: Alalemcian han. Telefon: 22900 3/11/15/15.

Beyoğlu bürosu: İstiklâl caddesi No. 247. Telefon: 41046.

Kasalar icarı: İtalya ve Macaristan için ve Touristique çekleri ve B. C. İ. TRAVELLER'S çekleri.

Bir doktorun günlük notlarından

Kordeşenler

Muhtelif sebebler tahtı tesirinde tezahür eden ve hakikaten çok müz'ic olan bir hastalıktır.

Kordeşenler evvelâ bazı ilaçların alınmasını müteakib zühür eder. Bazı kimseler kinin mürekkebatına karşı, bazı kimseler de piramidon, antipirin gibi ilaçlara karşı çok hassastırlar. Bu ilaçları alır almaz derhal kaşınmağa başlarlar. Deri üzerinde yer yer kırmızı dal dal kabartılar ve kızartılar görülür. Hastada umumî bir sıkıntı mevcuttur. Peşine durmadan kaşınır ve kaşındığı yerler kabarıp. Bazan az çok ateş te gelebilir. İşte bu şekilde olan kordeşenlere ilaçtan ileri gelen kordeşen derler. Bundan başka gene bu sınıfta tetanus serumu zerkini müteakib veyahud difteri serumu zerkini müteakib bir hafta sonra gene kordeşenler olur. Buna serum hastalığı derler.

Bundan başka bir de denizden çıkan hayvanları yiyen bazı kimselerde kordeşen görülür. Bayat balık, midye, istridye, istakoz gibi deniz mahsullerini yiyenlerde bu taamdan bir müddet sonra bir, denbire şiddetli bir kordeşen hali görülür. İ. Z. Ö.

Cevap isteyen okuyucularımıza posta pulu yolamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

RADYO

PAZAR 23.2.1941

9: Saat ayarı, 9.03: Ajans haberleri, 9.18: Karışık ve hafif parçalar (Pl.), 9.45: Ev kadını, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Gündüz faslı, 12.50: Ajans haberleri, 13.05: Gündüz faslı, 13.25: Radyo salon orkestrası, 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo caz orkestrası, 18.50: Akşam faslı, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 10.45: Eski piyasa ve mesire şarkıları ve oyun havaları, 20.15: Müzik, 20.30: F'n musiki (Pl.), 20.45: Solo ve duo şarkıları, 21.15: Konuşma, 21.30: Ses ve tel birliği ko, rosu, 22.15: Müzik, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve ajans spor servisi, 22.50: Dans müziği (Pl.).

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu

Tepebağında dram

kısımında

Gündüz saat 15,30 da

Akşam saat 20,30 da

MESALELER

Yazan: Henry Bataille

İstiklâl caddesinde Komedî kısmında

Gündüz saat 15,30 da

Akşam saat 20,30 da

KIRALIK ODALAR

Raşid Rıza Tiyatrosu

24 Şubat Pazartesi akşamı

Beşiktaşta Gürel

sinemasında

AŞIK LÂZİM

Komedî 3 perde

DOĞLAS FAIRBANKS Jr.

Joan Bennett ve Georges Bancroft

tarafından yaratılan emsalsiz, müthiş ve korkunç

YEŞİL CEHENNEM

Fevkalâde maceralarla dolu filmi seyretmek üzere

SÜMER sinemasına

Hergün her seansta âdeta muhasara edilmesine seyirci kitleler hücum ediyor. Bu filmde şeytanlar tarafından girilmesi menedilen mukaddes mabed önünde üç erkekle bir kadının şayanı hayret sergüzeşlerini tasvir eder...

Bugün saat 11 de tenzilâtı matine.

Senenin en nefis ve en çok beğenilen filmi

BU KADIN BENİMDİR

Baş Rollerde:

HEDY LAMARR

SPENCER TRACY

Türkçesi

Orijinal nüshası

İPEK'te MELEK'te

Sinemalarında görülmemiş bir muvaffakiyetle devam ediyor.

Bugün saat 11 tenzilâtı matine

PEK YAKINDA

ÇEMBERLİTAŞ Sinemasında ARABACININ KIZI DUNYAŞKA

Memleket Haberleri

Adanada

Bir berber kıskançlık yüzünden karısını 9 yerinden bıçaklayıp öldürdü

Adana (Hususi) — Şehrimizde dün feci bir cinayet olmuş, geçmişte pek zülden bir berber karısını dokuz yerinden bıçaklayarak öldürmüştür.

Bir hafta evvel vazifesinden Adanaya dönen 20 yaşlarında seyir berber Bekir, aralarında siddetli bir geçmişte bulunan karısı Şifa ile Haşırpazarında oturdukları evlerinde bir dil kavga yapmış, müteakiben ikisi de evi asabiyet ve hiddetle terketmiştir. Evinin terk eden Şifa, Abdinpaşa caddesinde oturan çok yakından tanıdığı Bahtıyarın evine gitmiş, akşam kadar Bahtıyarın evinde kalmıştır. Akşam üzeri berber Bekir, Bahtıyarın evine gelerek kapıyı çalmış ve:

«kim o?» sualine karşılık olarak: «Şifa burada mı?» diye karısını sormuştur. Şifanın, evine gitmek istemediğini ve kocasından çekindiğini hissederek Bahtıyar Bekire:

«Hayır, Şifa burada değil.» cevabını vermiştir. Bekir karısının bu evde olduğuna ısrar etmiş ise de aynı menfi cevabı almıştır.

Bu sırada mektebdan dönen küçük kızı Müjgan'ın Bahtıyarın evine geldiğini görünce Şifanın da bu evde bulunduğuna şüphelenen kızı kanat kanat edip Bekir kapıyı tazyikle açmış ve eve girmiştir. Karısını yukarıda bulan Bekir, Şifaya, eve dönmeyi teklif etmiş ise de aldığı red cevabı üzerine hâmil bulunduğu bıçakla Şifayı dokuz yerinden ağır surette yaralamış ve kaçmıştır.

Tedavi için memleket hastahanesine kaldırılan Şifa ölmüştür. Müddei umumiye tahkikata devam etmektedir.

Zonguldak Halkevinde

Zonguldak (Hususi) — Cumhuriyet Halk Partisi tarafından tertib edilen seri konferanslar cümlesinden olarak, Ankara Siyasal Bilgiler Okulu profesörlerinden, sayın edip Erçümen'den Ekrem Talu şehrimiz Halkevinde «Halk feylesofu Nasrettin Hoca» hakkında çok cazibeli bir konferans vermiştir. Nasrettin Hoca'nın hakiki hüviyetini belirten bu konferans Zonguldak münevverlerince büyük alkala ile dinlenmiş ve hatib de, faaliyetle aklıştanmıştır.

Edirne mebuslarının telkileri

Edirne (Hususi) — Birkaç gündü beri şehrimizde bulunan mebuslarımızın Osman Şahinbaş ile Fut Balkan Edirnedeki ayrılışlarıdır. Mebuslarımız şehrimizde buldukları müddet içinde halkla yakından temas etmiş ve birçok dilekleri dinlemişlerdir. Bu arada Havsa, Sile, oğlu, Uzunköprü ve Keşan kazalarını da ziyaret ederek dilekleri hakkında not almışlardır.

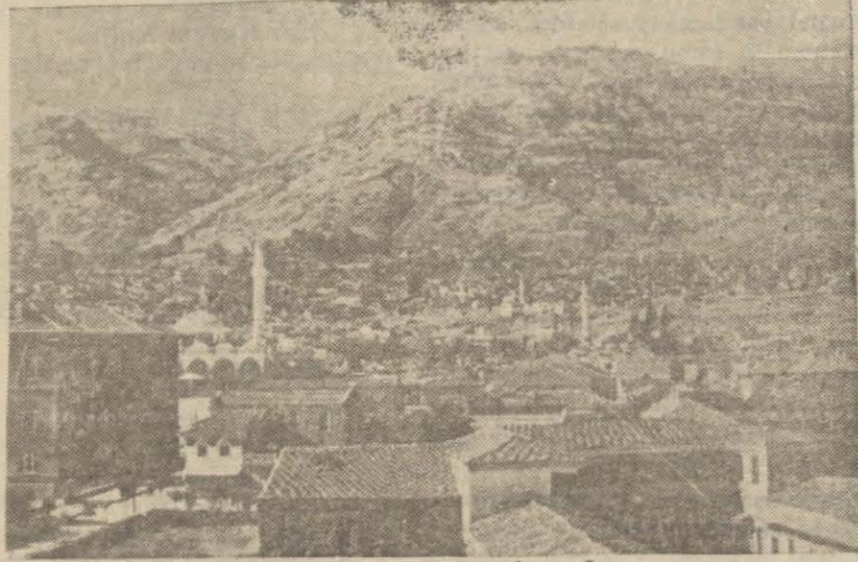
Merkez Kızılay Kurumunun yıllık kongresine iştirak eden mebuslarımızın Osman Şahinbaş kongre başkanlığına seçilmiştir.

Aksarayda temizlik işleri

Aksaraydan yazılıyor: Burada belediye kasabanın temizliği hakkında yeni kararlar vermiş, tahsisat ayırmış, tutulan amele ile her tarafta temizliğe başlamıştır.

Manisa Adliye sarayı inşaatı devam ediyor

Binanın ikinci kısmı üzerindeki çalışmalar yakın bir zamanda bitmiş olacak. Hapishane binası inşaatına da aynı şekilde devam ediliyor

Manisanın güzel bir görünüşü

Manisa (Hususi) — Manisa vilayetinde inmar faaliyeti artmıştır. İzmir-Akhisar yolu üzerinde bir adliye sarayı binası yapılmaktadır. Bu binanın geçen sene birinci kısmı inşaatı ikmal edilmiş, bu yıl da ikinci kısım inşaatına başlanmıştır.

Bu arada binanın arkasında bulunan hapishanenin de inşaatına hummalı bir surette devam olunmaktadır. Hükümet binasının orta ve alt katlarını ısgal etmekle olan adliye dairesi inşaatın hitamında derhal yeni binaya nakledecektir.

Akpinarda yapılmış olan piyaz Manisalıları için büyük bir kazanç sayılmaktadır.

Eskenin bataklık halinde olan ve bilmiyerek içinde bilhâre sımaya tutulan kimseler bugün bundan kurtulmuş ve asri bir plaja sahip olmuştur. Burada iki modera havuz ve soyunma mahalli ile, bir gazino vücuda getirilmiştir. Yazın pek rağbet gören bu yer önümüzdeki yaz daha fazla rağbet görecektir ve halkımız için güzel bir eğlence ve gezme mahalli olacaktır. Manisaya 6-7 kilometre mesafe dahilinde olan bu yere belediye otobüsleriyle gidilmektedir.

Manisanın belli başlı mahsullerinden üzüm ve tütün bu yıl iy. satılmış olması yüzünden rengberin yüzü gülmüştür.

Bu sayede on binlerce lira şehrimize girmiş bulunmaktadır. Çıkan yaz ürünlerine arız olan hastalık yüzünden pek az üzüm elde edilmiş olmasına rağmen istihsal edilip de satılan üzüm gene şayanı memnuniyet bir derecededir.

Belediye işleri

Belediye faaliyeti aynı hızla devam etmektedir. Bu yılda yolların ağaçlanması, mevcut ağaçların budanması caddeleri ve sokakların temiz bir surette tutulması gibi işlere ehemmiyet verilmektedir.

Belediye gaz buhranını önlemek üzere getirilmiş olduğu gazları kendi nezareti altında halka tevzi ettirmektedir. Belediye fırınında çıkarılan ekmeğe diğer fırınların çıkarıp sattıkları ekmeğe kıyasla yirmişer para noksanla satılmakta, bu suretle ekmeğin narhi korunmaktadır.

Son seylab yüzünden kasabın hayvan gelememiş, fakat belediye, bu vaziyet karşısında da aldığı tedbirlerle halkın ihtiyacını karşılamıştır. Bugün koyun eti 50 kuruştur, kuzu eti ilk sıralarda 70 kuruş iken bugün kasabiar arasında çıkan rekabet yüzünden katledildiğini söylüyorsunuz demek? Bu, nasıl mümkün olur? Philippe şaşkın bir eda ile omuzlarını kaldırdı: — Size ancak bir şey söyleyebilirim, dedi. O da, onun aşağıda ölü olarak yerde yatmasıdır. Hançerle öldürülmüştür. — Fakat bu çok müthiş! Bu odada ne yapıyordunuz? Onu orada siz mi buldunuz? diye Torray, Vérité'ye baktı. Philippe cevap verdi: — Hayır, onu orada ilk gören Miss Dean oldu. Sato sahibi göz kapaklarını kırdı: — Mis Dean mı? diye tekrarladı. Sonra dudaklarına gelen bir suali söylemekten vazgeçerek: — Haydi o odaya gidelim, baylar... dedi, fakat kızım nereye savuştunuz? Hepsini de Flora'yı unuttular. Stephen acele acele yürüyordu, arkasından Torray ve Philippe yürüdü, ihtiyaç bu hizmetçi elindeki fenerle yürüdükleri yolu aydınlatıyor du.

İzmitte

Ziraî mücadele ile binlerce zeytin ağacı kurtarıldı

İzmit (Hususi) — Vilâyetimiz dahilinde zeytinciliğin ihyasına büyük bir ehemmiyet verilmektedir. Son seneler zarfında zeytin ağaçlarında ki hastalıklarla yapılan mücadele çok iyi neticeler vermiştir. Yüz binlerce ağaç hastalıktan kurtarılmıştır.

Şimdi de muhtelif zeytin mıntakalarında zeytine bakım ve budama kursları açılmıştır.

Darıcada açılan kurstan 41, Tavşancılarda kurstan 38 kişi mezun olmuş ve ehliyet almıştır.

Herkele ve Yarımcada kurslar açılmıştır. Geyvede de açılacaktır. Yarımcada köylüye aid 20 dönümlük erazide nümune zeytinliği yapılmaktadır.

Son olarak Darıcada 1200, Tavşancılarda 800 zeytin ağacı budanmıştır.

Hölden, Ulaş köylerinde de zeytin bakım ve budama kursları açılacaktır. Kurslar 10 gün devam etmektedir.

Köylümüz, bu kurslara seve seve iştirak etmekte ve hükümetin yaptığı fedakârlığı takdir etmektedir.

Samsunda profesörleri-mizin konferansları

Samsun 23 (Hususi) — Üniversite Türk Dili Tarihi Profesörü Ahmed Cafer oğlu dün akşam Halkevi salonunda (Ali Şir Nevai) nin 500 üncü yıldönümü münasebetiyle bir konferans vermiştir. Konferans da 600 dinleyici hazır bulunmuştur.

Muradlıda bir ev yandı

Muradlı (Hususi) — Muradlıda Yugoslav mühacirlerinden İsmail oğlu Sabrinin iki göz, bir ahırdan ibaret evi kazandı çıkan yangın neticesinde kâmilan yanmıştır. Mahalinde alınan sıkı tedbir sayesinde ateşin etrafa sırayetine meydan verilmemiştir.

Manisa Halkevinin faaliyeti

Manisa, (Hususi) — Halkevi faaliyeti kayde değre mahiyettedir. Evin her kolu, üzerine terettüb eden vazifeyi ifa için çalışmakta ve bu işinde cidden muvaffak olmaktadır.

Köyçülük kolu her hafta köylüler ile temas etmektedir.

Bu hafta Kızılay menfaatine Halkevi salonlarında kostümlü bir balo verilmiştir. Müsabakada birinciliği Bayan M. Öne ikinciliği Essen Dir kazanmışlardır.

Balo çok nezhic geçmiş ve geç vakte kadar devam etmiştir.

Halkevinde talebelere asri kulla ovunları gösterilmektedir. Gösterid kolu da 25 günde bir vermektedir. Bu işinde halka iyi geceler geçirtmektedir.

Pazar günü Manisa orta okulu tarafından talebe velilerine Halkevi salonunda bir müsamere verilmiştir.

Halkeverinin açılış günü müzik kolu tarafından bir konser verilecektir. Bu mayanda da Himmetin oğlu temsil edilecektir. Resim Halkevi gençlerini bir gezintide gösteriyor.

Büyük Fransız ve İngiliz Edipleri

(Başarafa 2 nci sayfa da)

ti tersine dönerek çoşan bir nehir ce-reyanla şaire teveccüh eder, bütün temaşa eserleri sahnedeki hayat bulur, ve her defasında artan bir muvaffakiyetle Fransız temaşasını istila eder, manzumeleri taze bir hayat ile dirilerek herkesin, hususile gençliğin dilinde terennüm eden bir terane olur. Hatta Encümeni Danişinde ihidâl eden bir yere intihab edilerek bu mühim müessesede Lâyetmutlar (ölmezler) meydanına girer, fakat heyhat!... Ma-nevi ve cismani imzihalleri onu artı cezbeden neticeye hergün biraz daha yaklaştırmaktan hâlî kalmaz, ve de-hâsinin tükenecek bilmeven kayna-ğında daha nice berrak sular fiş-kırmasma ihtizâr edilirken bedbaht şair henüz kırk yedi yaşında ebediyete kavuşur. Ondan ölmeyecek kalan bir yadigar vardır: Eseri. İşte bir a-sırdanberi külliyyata muhtelif kisve-lerde, temsillerde ellerde dolmakta, temaşa eserleri sahneleri tezyin et-mekte, manzumeleri ruhlarda titre-mektedir. Hatta eserlerinin esas tem-sillerinden kalabilenler umumî mü-zayedelerde öyle flatlara yükselerek talib bulmaktadır ki şair mahrumi-yet yıllarında bunu hiç bir zaman hayalinden geçiremezdi.

Bu makaleleri yazmak vesilesile eserlerini önüne yığarak seri bir nazaria gözden geçirdim: Her şeyden evvel bende uyanan arzu onun temaşa eserleriyle hikâyelerinden beş on tanesinin türkçeye kazandırılması ol-masını görmektir.

Önümde zaman ve zemin müsaid olsa bu arzunun husule gelmesine belki ben de çalışırdım, fakat bunu genç ve dinç kalem erbabına bırak-mak elbette daha doğrudur.

Yalnız manzumelerinden bir kaç parçanın tercüme tecrübesine cesaret edeceğim ve bu suretle şu makalelere tabii bir ilâve yapmış olacağım.

Yabancı dillerden yapılacak man-zum eserler tercümesinin nazım çin-de yapılmasını, aslına sadakat itti-barile, mümkün görmüyorum. Bu yolda yapılan tecrübeler hep asım esasını alıp yeniden bir manzume yap-maktan ibaret kalmaktadır. Nesir o-larak tercüme etmek, asile mutaba-kat için, elbette daha muvaffaktır. nazım ahengini, musikiyi oku-yuların hayaline bırakmaktan başka çare yoktur. Hatta birbirine yakın olan garb lisanlarında bile manzum tercüme her bir zaman muvaffakiyet gösterememiştir.

Nesren tercüme; fakat nasıl? Bu-nun da muhtelif tecrübelerini tetkik ettim, en iyi suretin şöyle olacağını karar verdim:

Mısra'ları birer birer almak, icab ettikçe ikisini, üçünü beraber toplayarak kelime kelime nakletmek. Sadakat ancak bu suretle mümkün o-labilir. Bu da hiç kolay bir iş değildir. Bu tarzın en mükemmel nümunesini İpolit Ten - Hyppolite Taine dün-yanın en nefis eserlerinden biri olan beş cildlik (İngiliz edebiyatı tarihi) nam kitabında vermiştir. İngilizceden Fransızcaya tercümenin nisbi kolay-lığına mukabil garb lisanlarından bi-rinden türkçeye yapılacak tercüme-nin zorlukları düşünölmelidir.

Ben Mussetden birkaç parça nak-letmek isterken bu şekle karar veriyorum. İkinci zorluk şairin çoğu pek uzun olan yüzlerce manzume-lelerinden neler alınabileceğine ka-rar vermek oldu. Önümde dalgaların ara sıra şatur, ekseriyet üzere gam sislerle gölgelenmiş mebzul ce-reyani uzanıp giden bir pınar var; bundan tekrar, genç çağıma dönerek, eğilip kana kana içdim; fakat bir ta-rafı nakletmek lâzım gelince, avuç-lamak lâzım geldi. Parmaklarının arasından kaçınıp kaçarak ne kalabil-dise onlardan birkaç yudumla iktifa

etmekten başka yapacak bir iş yoktu. İşte öyle yapacağım.

En evvel şairin «Gecelerini oku-dum: Bunları bütün edebiyat mef-tunları ezber bilirler, hattâ Muse-(Saniha perisi) ile muhabata şeklin, de olan bu uzun manzumeler temas bile edilebilir. Geceler dört büyük manzume-den müteşekkildir: Mayıs gecesi, Birincikanun gecesi, Ağustos gecesi, Birinciteşrin gecesi, ve bunların her biri şairin türlü elim tecellileriyle dolu muhtelif hayat safhalarının ilhamile yazılmıştır; öyle ki bunların arasından kederlerinin, gamlarının bir levhası temaşa edilmiş olur.

Biz de, bu dört gecede, saniha perisiyle şairin hasbihalinden ne işidilebilir-se onu dinlemek için biraz kulak verelim:

Birinci geceden:

Peri:

Şair, âdunu eline al ve bana bir buse ver;

Yabani gül, gonçalarının inkişafına hissediyor.

Bu akşam bahar doğmaktadır; havalar tutuşmuş üzeredir.

Ve çobankuşu fecri bekliyerek ilk yeşillenen çalılara konmaya başlıyor.

Şair,âdunu eline al ve bana bir buse ver

Şair:

Zannettim ki örtü içinde bir şekil Tâ ötede, ormanın üzerinde, temevvü ediyor.

Çayrıklıktan çıkıyordu; Ayabı çiçeklenmiş otlara sürü-nüyordu;

Bu acib bir hayattır, Siliniyor ve kayboluyor.

Şair:

Ne için kalbim böyle çabuk çarpıyor?

Bende ne var ki böyle çarpıyor?

Beni tedhiş ediyor?

Kapıma vurdular mı?

Ne için yarı ölüsün ziyamın Beni kamaştıran bir sülesi var?

Ey Rubbi kadır! Bütün vücudum titriyor.

Kim geliyor? Beni kim çağırıyor?

— Hiç kims yok.

Yapalımız; bu, çalan santtir;

Oh! Yalnızlık! Oh! Zavallılık!

H. Z. Uşaklıgü

Son Posta

Yevmi, Siyasal, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize alddır.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
Sene	Ay	Ay	Kr.	Ay
Türkiye	1400	750	400	100
Yunan	2340	1220	710	270
Enebe	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet sınımaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul

Tlgraf : Son Posta

Telefon : 20203

«Son Posta» nin tefrikatı: 33

İSKOÇYADA BİR DRAM

Yazan: Valentin Williams

Stephen, Vérité'ye dönerek: «kendini kaybetti sanıyorum» dedi. Dostu, koşarak gitti ve her iki de göz gözü görmez bir karanlık içinde kaldılar, fakat bir an sonra, sırtını meridivene doğru dönen Stephen, arkasında zayıf bir ışık gördü; omuzunun üzerinden baktı ve ihtiyar Duncan'ın, tekrar geldiğini gördü. Bu defa, ihtiyar hizmetçinin yakası yoktu ve sadece gömlek ve pantolonunu giymişti; elinde bir fener vardı ve yan tarafında, anı olarak meydana çıkmış olduğu ve tahta perde üzerinden açılmış bir kapı görünüyordu.

Efendisini, yüzü sararmış, gözleri yan kapalı bir halde duvara yaslanmış görünce, ihtiyar hizmetçi bir taaccüb haykırmaya çıkardı ve eleri

doğru atıldı; elindeki feneri Garrisona verdi, kollarını Torray'a sardı ve Gallik lehçesile yavaşça konuşmağa başladı. Şato sahibi onun sesini işitir işitmez gözlerini açtı ve aynı dilden birkaç kelime mırıldandı; hizmetçi geri çekildi, ellerini dehşet ifade eden bir şekilde kaldırdı ve arkasına, galeriye doğru bir bakış fırlattı, sonra yavaşça haç işaretini yaptı.

Vérité, elinde konyak şişesi, geri dönmüştü, fakat Torray içkiyi şu sözlerle reddetti:

— Beni mazur görünüz, kalbim çok mukavim değildir. Doktorum bunu evvelce söylemişti, dedi.

Doğrudur, tekrar söze başladığı zaman sesi daha kuvvetlenmişti: — Vikont d'Arenae'n nazgallı

odada katledildiğini söylüyorsunuz demek? Bu, nasıl mümkün olur?

Philippe şaşkın bir eda ile omuzlarını kaldırdı:

— Size ancak bir şey söyleyebilirim, dedi. O da, onun aşağıda ölü olarak yerde yatmasıdır. Hançerle öldürülmüştür.

— Fakat bu çok müthiş! Bu odada ne yapıyordunuz? Onu orada siz mi buldunuz? diye Torray, Vérité'ye baktı.

Philippe cevap verdi:

— Hayır, onu orada ilk gören Miss Dean oldu.

Sato sahibi göz kapaklarını kırdı:

— Mis Dean mı? diye tekrarladı. Sonra dudaklarına gelen bir suali söylemekten vazgeçerek:

— Haydi o odaya gidelim, baylar... dedi, fakat kızım nereye savuştunuz?

Hepsini de Flora'yı unuttular. Stephen acele acele yürüyordu, arkasından Torray ve Philippe yürüdü, ihtiyaç bu hizmetçi elindeki fenerle yürüdükleri yolu aydınlatıyor du.

Garrison, Mis Mac Reay'yi kapının önünde buldu. Elinde bir mum vardı ve önüne doğru baktıyordu. Ağır kapı kanadı ardına kadar açıldı, fakat oda evvelki gibi zifiri bir karanlık içine gömülmüştü.

Amerikalının, ayak seslerini duyunca, Flora, geri döndü ve korkak bir sesle şunları söyleyerek ona doğru koştu:

— Babamın hançeri ile öldürülmüş dedi.

Stephen kat'i bir sesle cevap verdi:

— Biliyorum, dedi.

Genç kızı bir korku aldı:

— Böyle bir şeyin mümkün olabileceğine inanıyor musunuz? diye haykırdı, D' Arenne bu silâhi, akşam yemeğinden sonra hiç elinden bırakmamıştı, bunu bizzat siz de gördünüz. Bundan maada, babam, bir saatentberi çalışma odasından hiç dışarı çıkmadı.

Genç kuzin siyah gözleri yalvarır gibi, Garrison'un yüzüne baktı: — Bu hançeri Berg ve arkadaşları görmeden önce kaldıra mı? Diye sordu.

Delikanlı ona susmasını işaret etti, Torray yaklaşıtı.

Odanın kapısına yaklaştığı zaman, Duncan'ın, ilerlemesini ve ışığı tutmasını işaret etti. Vérité, ihtiyar hizmetçinin bu emri reddeder gibi bir vaziyet takındığını gördü. tuttuğu fenerin aydınlığı altında, ihtiyarın yüzündeki çizgilerin deşetinden büzüldüklerini görüyordu. Anlaşılmaz bazı gaelik kelimeler mırıldanarak yavaşça ilerledi, eğildi ve kapının eşliğinden atladı, fakat cesedi görür görmez tiz bir feryatla bağırdı, ses, rüzgârın ve dalgaların gürültülerinin de üstüne çıktı!

Flora; babasının ve iki Amerikalının, ihtiyar Duncan'ın peşinden gittikleri sırada odanın dışına kaldı. Torray bir dakika ayakta kımıldamadan durdu, ve anlaşılmaz bir ifa de ile ayaklarının dilinde sevilmiş yatan cansız vücuda baktı. Duncan bilakis, gaelik dilinden ve protestolarla, şikâyetlerle dolu uzun bir rütka başladı; parmağıle kadavrayı işaret ediyor ve içine kan hücum etmiş gözleri fir fır dönüyordu. Vérité, «skean - dhu» kelimesini işitti ve

adamın, hançereden behsettiğini anladı; şato sahibinin bir emri üzerine baş hizmetçi ağızını kapadı, feneri masanın üzerine koydu, bir kenara çekildi ve kollarını çapraz olarak göğsüne kavuşturdu.

Ev sahibi, öldürülen adamı seyre koyulduğu zaman Vérité, ortada bir hayal oyunu, bir göz aldanması mevcut olduğunu sandı; gözleri gör düklerinin en ufak teferüatına kadar nüfuz ediyorlardı. Bu akşam mazgallı odaya ilk girdiği zaman, D' Arenne'in, sağ yanda döşemeye değecek şekilde yere yatmış olduğunu hatırladı; yüzünün, bu suretle ancak bir tarafı görünübiliyordu. Ancak ise başı, uzanmış olan sağ kolu üzerine yaslanmış idi, avucunun iç tarafı gözükken sol elinin parmağında ise türkuazlarla işlenmiş altın bir yüzük vardı. sol bileği o şekilde kıvrılmıştı ki, önünün yüzü, bu suretle tamamen örtülmüştü ve kolu da doğrudur uzanıyordu.

(Arkası var)

SİNEMA

Fransuva Jozefin hassa alayından sinema artistliğine geçen adam:

Erich von Stroheim

Amerikalıların "harikulâde ve esrar dolu," dedikleri bu kudretli san'atkârın hayatı maceralarla, ıztrablarla doludur

San'atkâr filmlerinden birinde

Erkek sinema san'atkârları için de hakiki san'atkâr olarak herkesin takdirini kazandı olan Erich von Stroheim zamanımız en dinamik artistlerinden biridir.

Hayatı baştan başa maceralarla doludur.

Bu san'atkâr Avusturyanın en yüksek bir ailesine mensubdur.

Beşyüzlü bir şöhrat haiz bulunan Viyanada Teresianum üniversitesinde yüksek tahsilini gördükten sonra Avusturya - Macaristan harbiye mektebine girmiş ve üçüncülük ile bu mektepten çıkmış, ordunun en gözde zabıtları meyanında yer almıştır.

Avusturya - Macaristan İmaratı - toru müteveffa Fransosun Jozefin hassa alayında yüzbaşılığa kadar yükselmiştir.

Onun, herkesin çok gıpta eylediği bu şaşaalı mevkinin Viyananın o zamanki şöhretli ihtisamını terk ederek 1909 senesinde Amerikaya hicret etmesindeki sebebi kimse hâlâ öğrenmemiştir.

Erich von Stroheim hususî hayatını kimseye bildirmemiş, kimseye açmamıştır.

Amerikaya muvasalatından sinema âleminde intisab eylediği tarihe kadar çok ıztrablı bir hayat geçirmiştir.

Fakat o, bu ıztrablı hayatı, hayatının en güzel safhalarından biri olarak telâki etmektedir.

Onun içine büründüğü esrar, onun şahsiyetini daha fazla tebarüz ettirmişti.

Erich von Stroheim'e Amerikalılar «Harikulâde ve esrar dolu adam» sıfatını vermişlerdir. Amerikalıların tanıyanları, onların bir fevkalâdelik sezmeden, görmeden kolay kolay bu sıfatları bahsetmeyeceklerini bilirler.

Amerikaya ayak basar basmas hayatını kazanabilmek için yapmadığı iş kalmamıştır. Bu işleri hiçbir vakit tiksiniyor yapmamıştır. Arzusunu ile atılmış olduğu bu hayata tabii ve hoş görmüştür. Olanca kuvvet ve kudreti ile didinmiştir.

Nihayet sinemaya intisab etmiş, bu mesleğe karşı çok derin bir âlâka göstermeye başlamış ve çekinmeden yetmiş sene süreli sahne vazifesi ve san'atkârlığına yükselmiştir.

Erich von Stroheim sahne vazifesinde bilhassa büyük kudretler göstermiş ve pek kısa bir zaman içinde Holivudun en değerli sahne vaziri olmuştur.

Cevirmiş olduğu filmlerden bazıları pek büyük bir şöhrat kazanmıştır.

O, daima daha iyi yapmak, daha mükemmel eserler vücuduna getirmek için uğraşır, hiçbir fedakârlıktan çekinmiyordu. Büyük projeler peşinde koşuyordu. Daima büyük getirmek için para ihtiyacını hiçe saymaya başladı.

Fevkalâde para sarflemek suretiyle muazzam bir film çevirdi. Bu

film projeksiyonu tam beş saat sürüyordu.

Film gösterildi. Çok uzun bulundu. Alâkadarla bu filmi kısalttılar. (2500) metrelik bir film haline soktular.

Film kumpanyaları sahipleri ve filmin parasını verenler onu tenkid ettiler. Tenkidler üzerinde tesir yaptı. Erich von Stroheim mutad uzunlukta filmler yapmaya başladı. Sanatkar olarak da filmler çevirdi. Sahne vazifesinde göstermiş olduğu kadar san'atkârlıkta da titizlik gösterdi.

Film çevirmekte olduğu sıralarda adeta sahne vaziri Erich von Stroheim san'atkâr Erich von Stroheimi tenkid ediyor, ona yol gösteriyordu.

Amerikada film kumpanyası nezdindeki mukavelenemesi hitama ereremez Avrupaya geldi. Fransa stüdyoları onun peşini bırakmadılar. Onunla mukavelenemeler yaptılar. Müteaddid filmler çevirttiler.

Fransada çevirmiş olduğu filmlerdeki rolleri fevkalâde takdirlere mazhar oldu.

Fransada yerleşmiş, daha başka filmler çevirmeye karar vermiş iken Avrupada harbin zuhuru üzerine derhal Amerikaya avdet etmiştir. Şimdi Holivudda bulunmaktadır. Geçen senedenberi iki film çevirmiştir. Bir filmi de tejişörlüğünü yapmaktadır.

Son zamanlarda Amerika tabiiyetini iktisab etmiştir. Çok çabıkan bir adam olan bu san'atkâr bir hayli asabidir. Fakat çok temiz kalbidir.

Fransada çevirmiş olduğu filmler de ona alekser Alman zabıtları vermiştir. O, bu rollerde fevkalâde muvaffak olmaktadır.

Fakat Almanyayı tezyif edecek mahiyette rolleri hiçbir vakit kabul etmez.

Arkadaşlarının, gazete muharrirlerinin bütün ısrarlarına rağmen siyasi meseleler hakkında herhangi bir fikrini söylemekten daima çekinmiştir.

Kadınları, sporu çok sever. Güzel kadınlara bilhassa düşkündür.

«Son Posta»nın edebi romanı: 96

«Son Posta»nın edebi romanı: 96

Aşkla Oynanmaz!

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

Nesrin bir şey söylemeden elindeki çantayı uzatmıştı.

— Teşekkür ederim Nesrin. Bu senecderin çantanın iç gözetiminde olduğunu tamamilen hatırlamıştım. Görüyorsunuz ya, sıhhatim ve hafızam avdet etti, normal bir adam oldum.

Mediha hanım sordu:

— Tamamile iyileştiniz mi Selim? Hiçbir ıztrabınız kalmadı mı?

— Hayır efendim, hattâ bu uzun seyahate çıkmadan evvel annemin

ısrarile son bir defa doktora gittim, benî çok iyi buldu ve artık tedaviye

Edenin Mısırdaki temasları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

general Dill olduğu halde Kahireye muvasalatını büyük başlıklarla nesrediyorlar.

Diğer taraftan Yunan gazeteleri, Türk - Bulgar beyannamesi münasebetile Türk matbuatının nesriyatını iktibas ve Türkiye ile Yunanistan arasındaki tesanüdü bilhassa hareketle kaydediyorlar ve Balkan memleketlerinden hiç birinin kendi teşebbüsü ile harbi Balkanlara sirayet ettirmeyeceğini vaziyorlar.

Balkanlarda

Bale, 22 (A.A.) — Basler Nachrichten gazetesinin Budapeşte muhabiri bildirtiyor:

Edenle general Dillin Kahireye muvasalatını Balkanlarda heyecan uyandırmıştır. Zira Edenin Kahireye yaptığı son ziyareti takip eden hâdiseler herkesin hatırladığıdır.

İdarî meseleler

Londra, 22 (A.A.) — Eden'in Mısır seyahatini de İngiliz gazetelerinin dikkatini çekmektedir.

Times gazetesi başmakalesinde diyor ki:

Şimal ve şarki Afrika zaferleri bir takım idarî meselelere zatafe çıkarılmaktadır. Bu meselelerin bir kısmı Edenin harbiye nazırı sıfatile şimdiki vazifelerine sıkı sıkıya taallük eder. Dünyaya şu cihetin anlatılması mühimdir ki, muvakkat idareler bu toprakların müstakbel vaziyetini kat'iyen ihlâl etmeyecektir. Büyük Britanya hiçbir toprak emeli beslememektedir. Ve ilerisi için bu mntakalara karşı emeller beslemesi için bir sebep yoktur. Mezkûr mntakaları zaptetmiş olmak itibarile bugün elinde bulunduyor ve bu mntakalardaki milletlerin refahını iletilecek ve tamamile bunları tatmin edecek bir nizamda yerlerini almaya kadar elde bulunduracaktır.

Tokatta kır koşuları

Tokat, (Hususi) — Beden terbiyesi genel direktörlüğünce tertib edilen kır koşularından üçüncü kategoriyeye dahil 3000 metrelik kır koşusu Sporbirliği ile beden terbiyesi mükelleflerinin iştirakile yapılmış ve dokuz dakikada Cenal Gözübüyük birinci, on dakikada Rıdvan Erincin, on dakika beş saniyede Emin Demir üçüncü, on dakika yirmi saniyede İlyas Tekgök dördüncü gelmek suretile tam bir intizam içinde koşuyu bitirmişlerdir. Diğer koşulara her hafta devam edilecektir.

İstinden yüzü yandı

Limanımızda bulunan Antikliya ismindeki vapurun makinisti Demis tokli, dün vapurun istim kapağını muayene ederken, kapak birdenbire açılmış, bu yüzden intişar eden buhar yüzüne isabet ederek ağır surette yaralanmasına sebep olmuştur.

Kazazede makinist, baygın bir halde Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

dür.

Bir Fransız gazetecisine kadınlar hakkında şu sözleri söylemiştir:

«— Kadınları çok severim. Kadınlar hayatın ziynetidirler... Ben kadınsız hayat tasavvur edemem. Bir erkeği erkek yapan, onu yükselen kadındır. Erkeği bazı kere düşüren gene kadındır. Fakat, bu takdirde kadının gene kusuru yoktur. Kusur erkektedir ki kadını seçmemiştir. Yahud da kadını fena alıştırmıştır. Bence kadını terbiye edecek yetiştirecek olan gene erkektir, daima erkektir... Erkek bir adamı mükemmel surette kadını yetiştirir... Ama yetiştirebilmesini bilmez ise... Kadın ne yapar?...»

O. Fuğrul

Balkanlarda sinir harbi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tiği zaman görüşme bilhassa umumî mahiyette mevzular etrafında cereyan etmiştir.

Hıtlerin vâdeleri Yugoslav nazırlarını kat'iyen teskin etmemiştir. Nazırlar, Yugoslavyanın bilhâre yeni nizamla ihtikak etmesi hakkında Hıtler tarafından yapılan teklife cevap vermemişlerdir.

Almanları en çok endişeye düşüren nokta, Ege denizi sahilleri uzunluğunda sağlam bir müttefik üssü mevcud olmasıdır.

Yunanistana gelince, bu memleket bütün bu şayialar karşısında sükunetini muhafaza etmektedir. Cesaretlerini isbat etmiş olan Yunanlılar, İngilterenin günden güne kuvvetlendiğini bilmektedirler.

Vaziyetin anahtar

Nevyork 22 (A.A.) —Maruf Amerikalı askeri mütehasıs binbaşısı Eliot, Nevyork Herald Tribune gazetesinde şöyle diyor:

«Balkanlardaki vaziyetin anahtarı Nil ordusunun elindedir.»

Nil ordusu veya bu ordudan mühim bir kısım ansızın Selânikte görüldüğü takdirde Balkan hükümetlerinin ve Balkan ahalisinin hattı hareketinde tam bir değişiklik olacaktır. Oradaki vaziyet, Türkiye, Bulgaristan, Yugoslavya ve Nil ordusu gibi birçok meghul amillere bağlı bulunmaktadır ve şimdiki söylebilecek yegâne şeyse bütün unsurlar ise karışmadan bir netice çıkarılmayacaktır. Sinir harbi yapmağa yalnız Almanların kabiliyetli olduğu fikrine o kadar alışmış ki Çörcil'in de bu oyunda mühtiş bir rakib olduğunu ve bazı mühim kolları ihtiyat olarak tuttuğunu unutmuyoruz.

Bir kuvvet nümayişi

Londra 22 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

Londra mahfelleri Rumen - Bulgar hududundaki Alman hazırlıklarına kabule lâyık olsun olmasın mu, tad bahanelerle Almanyanın şimdiden bir kuvvet nümayişi yapmak niyetinde olduğunu âlâmet telâki etmektedirler. Bu bahane hiç şüphesiz Yunanistanın kıt'adaki topraklarında dahi Selânikte İngiliz kıtaatı bulunduğu iddiası olacaktır. Tehlike bugün bilhassa Matsuko'nun beyannatından sonra uzak doğudakinden daha acil görülmektedir.

Alman sevkulceysi

Londra, 22 (A.A.) — İngiliz gazeteleri, Balkanlar vaziyetini ve bilhassa muhtelif kaynaklardan bildirilen Alman askeri faaliyetlerini yakından takibe devam ediyorlar. Basın bütün bu şayiaların kaydı ihtiyatla telâki edilmesini lâzım geldiği mütealesindedir.

Times gazetesinin diplomatik muharriri yazıyor:

Almanlar, Yugoslavyada, Bulgaristanda ve Yunanistanda bir takım şayialar çıkarmakla Balkanlarda sinir harbini şiddetlendiriyorlar. Yunanistana ve Balkan milletlerine deniliyor ki: Almanyaya, Yunanistana girmek için Bulgaristandan geçmek üzeredir.

Bu dumana perdesinin arkasında Alman sevkulceysini farketmek mümkündür: Bulgaristana müteazid miktarda asker kıt'aları ve tayyareciler sokmak, bu noktadan Yunanistana tehdit etmek ve Yunanlıları İtalyanlarla uyutmaya mecbur eylemek.

Bugün Almanlar her şeyden ziyade kuvvet kullanmaksızın kendilerine yolu açarak kuvvetlerini azami derecede ileri sürmeye uğraşıyorlar. Şayed tehditler para etmezse o zaman Almanlar muhakkak ki kuvvet kullanacaklardır.

Bütün bu şayiaların ve tehditlerin ortasında Yunanlılar sarılmamışlar, cesaret göstermişlerdir. Yunanlılar İngiliz silâhlarının gitide kuvvetlendiğini görüyorlar. General Wavell ordusu şarki Akdenizi, Mısır ve Süveyş kanalı Mihvere karşı daha geniş bir harekette bulunmak için emia bir üs haline getirmişti.

kompartiman.

— Bükreşe kaçta varacaksınız?

— Saat dörtte.

— Size iyi bir seyahat yapmanızı temenni ederim Selim.

— Ben de size...

— Hayır, rica ederim benim için bir temennide bulunmayın.

— Anneniz burada mıdır Selim?

— Bunu Mediha hanım sormuştu. Karı kocayı müşkül bir vaziyetten kurtarmak istiyordum.

— Evet efendim, eşyanımı yerleştiriyordum.

— Onu görebilir miyim?

— Tabii; sizi götürüyem efendim.

— Lüzum yok, ben kendim bulurum çocuğum.

Mediha hanım volcuların arasında kaybolduktan sonra Nesrin endişe ile kocasına baktı.

— Annenizin annemi iyi kabul edeceğimi ümid ederim Selim. Onun

Yeni tip ekmeğin Çarşambadan itibaren çıkarılması muhtemel

(Baştarafı 1 inci sayfada)

meldir. Yeni ekmeğin fiyatının tesbiti için dün alâkadarla yapılan hevesablara göre ekmeğin şimdilik ancak 13-13,5 kuruşa satılması mümkün görülebilmektedir. Bu fiatın bir müddet sonra, Ofisten ucuz buğday satın alınmadığı takdirde bir miktar daha düşeceği anlaşılmaktadır.

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar dün kendisiyle görüşen bir muharririmize yeni tip ekmeğin hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

— Tek tip ekmeğin kararnameyi bugün vilâyete tebliğ edildi. Derhal tetkiklere başladık, hali hazır ekmeğin çeşnisi ne göre yapılarak stokta ancak dört beş gün içinde harcancaktı. Değirmenlerde iki tip un çıkarmak için 48 saatlik elekleri temizleme müddetine ihtiyaç vardır. Değirmenlerde yeni tip buğday karmasına Pazartesi günü başlanacaktır. Bildiğiniz gibi, yeni ekmeğin yüzde 85 buğday ve yüzde 15 çavdar unundan yapılacaktır.

Halen vasatî buğday fiatı 9,5,

çavdar ise 7,10 paradır. Bu hesaba göre yeni ekmeğin 15 günlük narkı 13,5 kuruş olacaktır.

Fransula imal edecek fırınlar bugünlerde tesbit olunacaktır. Yeni tip ekmeğin rengi biraz esmer olmakla beraber daha fazla kaloriyi ihtiva edecektir.

Çarşamba günü yeni tip ekmeğin satışa arz edileceğini ümid ediyoruz.»

Ticaret Vekâletinde

Ankara, 23 (Hususi) — Ticaret Vekâleti tek tip ekmeğin kararının tatbikini ile meşgul olmağa başlamıştır. Bu maksadla Toprak Mahsulleri Ofisi Müdürü Muavini Hâmid Koray İstanbula, ziraat müsaviri Atif İzzime memuren gönderilmişlerdir. Ofis Umum Müdür Vekili Hulki Ankara Belediyesile temaslara geçmiştir. Ankara, İstanbul, İzmir belediyeleri hududları içinde mevcud unlar istihlak edildikten sonra yeni tip ekmeğin çıkarılacağından değirmenciler şimdiden yeni tip un imaline başlamışlardır.

Bulgaristana hulûl hareketi başlamış

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Almanların niyetleri, heyeti umumiyesi itibarile, artık şüpheye mahal bırakılmayacak derecede aşıkârdır. Maamafih bütün dolayan şayiaları hep doğru olarak kabul etmek muvafık değildir. Meselâ Alman kıt'alarının Tunaya geçmiş oldukları şayiaları bu nevidendir.

Ancak şurasını kabul etmek icab eder ki, bir müddet önceki Bulgaristana hulûl hareketi başlamış bulunuyor ve kısa bir atide daha kuvvetli bir hareketin de vuku muhtemeldir. Bunun başlıca âlâmetleri Bulgar demiryollarında seyrüseferin ceziri bir tarzda tahdid edilmiş olması, Tuna üzerinde birçok noktalarda köpi kurma hazırlıklarının yapılmakta bulunmasıdır. Keza, Bulgar topraklarında askeri ehemmiyeti haiz noktalarda birçok evlere el konulmuştur. Bu evler zamanı gelince, Alman sübaylarına tahsis olunacaktır.

Alman hareketinin pek yakında vukuunu Tuna buzlurunu sene erkenden erimeye başlaması da kolaylaştırıcaktır. Fakat bu ana kadar ancak «seyyahlar» Bulgaristana girmiştir. Hakiki bir istilâ hareketi henüz başlamamıştır.

İngiliz sefirinin vaziyeti

Londra 22 (A.A.) — Londranın şâhhiyettar makamlarında söylenildiğine göre Bulgaristandaki İngiliz elçisinin vaziyeti hakkında şimdilik beyanatta bulunmaya imkân yoktur.

Alman hareketinin pek yakında vukuunu Tuna buzlurunu sene erkenden erimeye başlaması da kolaylaştırıcaktır. Fakat bu ana kadar ancak «seyyahlar» Bulgaristana girmiştir. Hakiki bir istilâ hareketi henüz başlamamıştır.

Alman hareketinin pek yakında vukuunu Tuna buzlurunu sene erkenden erimeye başlaması da kolaylaştırıcaktır. Fakat bu ana kadar ancak «seyyahlar» Bulgaristana girmiştir. Hakiki bir istilâ hareketi henüz başlamamıştır.

İngiliz sefirinin vaziyeti

Londra 22 (A.A.) — Londranın şâhhiyettar makamlarında söylenildiğine göre Bulgaristandaki İngiliz elçisinin vaziyeti hakkında şimdilik beyanatta bulunmaya imkân yoktur.

Ankaralı Bayanların askerlerimize hediyeleri

Ankarada bazı bayanlar aralarında topladıkları para ile askerlerimize yemiş, sigara ve giyecek eşya almışlar, bunları paketlere koyarak askerlerimize göndermişlerdir. Resim bayanlarımızın çalırken gösteriyor.

fena bir muameleye maruz kalmamış istemem.

— Müsterih olunuz Nesrin, anem artık benim hastalığım ve nakahatim esnasındaki kadın değildir. O zaman bir tane evlâdını kaybetmek tehlikesi onu tamamilen değiştirmişti. Hele ben seyahat etmek kararını verdikten sonra zavallik büsbütün başka bir insan oldu. Korkuyordum, korktuğunu göstermeğe cesaret edemiyordum, düşünüyordum, geçen günleri hatırlıyordu ve yaptığı birçok şeylerden dolayı derin bir vicdan azabı çekiyordu. Bunu her halinden anlayıyordum. Hattâ bugün kendisini gördüğünüz zaman elinizi uzatır, ona darılmadığınızı ihlas deerseniz onu da, beni de pek memnun edersiniz Nesrin. Zavallı anneciğim, ben gitikten sonra pek yalnız kalacak, bunu biliyorum ama bu seyahati yapmağa mecburum, hepimiz namına buradan uzaklaşmaktayım.

Selim ne demek istiyordu? Nesrinin kalbi kuvvetle carptı. Fakat soğukkanlılığını muhafazaya muvaffak olarak şu sözleri söyledi:

— Annenizi görünce bittabi elini öpeceğin Selim Hattâ isterse, siz burada yokken annem de, ben de onu yalnız bırakmayız.

Genç adam helecanla ellerini uzattı, karısının iki elini tuttu.

— Teşekkür ederim Nesrin, teşekkür ederim.

Bu teşekkürü annesi için yaptığı zannediyordu, hakikatte kalbi sevinç ve ümidle carpmıştı. Nesrinin onu unutmadığını, bir senelik ayrılık esnasında aralarındaki bu anlaşamamazlığından da ortadan kalkacağını tasavvur ediyordu. Buna emin olsa, o sabah telefonda ona söylemeye cesaret edemediği birçok şeyleri hemen şimdi, burada söyleyecekti.

(Arkası var)

